Materská škola Kocurany 111, 97202

Školský vzdelávací program

Dieťa a hra

Vypracovaný podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2016-17780/27322:1-10A0 s platnosťou od 1. septembra 2016 a Dodatku č.3 , ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2023/10619:3-A2140 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách s platnosťou od 1. septembra 2023 a podľa metodiky: Osobitosti tvorby školského vzdelávacieho programu
Bratislava január 2026 , aktualizované podľa právneho stavu účinného od 1. januára 2026 2026/10391:1-A3700.

.

Záznamy o revidovaní ŠkVP „Dieťa a hra“

	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmien, úpravy

Identifikačné údaje o škole:

Stupeň vzdelania	Predprimárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	niekoľkoročná, posledný rok plnenie povinného predprimárneho vzdelávania
Forma vzdelávania	Celodenná na základe žiadosti zákonného zástupcu aj poldenná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	Materská škola
Názov školy	Materská škola Kocurany
Adresa školy	Materská škola, Kocurany 111
Riaditeľ školy	Bc. Lívia Svítková
Kontakty – škola	tel. 0908 556 950 E-mail: skolka@kocurany.sk
Zriaďovateľ	Obec Kocurany
Adresa zriaďovateľa	Obecný úrad, Kocurany 105
Kontakty - zriaďovateľ	046/5439872 obec@kocurany.sk

Prerokovaný na pedagogickej porade:

Prerokovaný na rade školy:

Vydaný riaditeľkou MŠ dňa:

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ŠVP Štátny vzdelávací program
ŠkVP Školský vzdelávací program
MŠ materská škola
ZŠ základná škola
VA vzdelávacia aktivita
BOZP bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
BOZ bezpečnosť a ochrana zdravia
CPP Centrum pedagogického poradenstva
PZ pedagogický zamestnanec
NZ nepedagogický zamestnanec
VVČ výchovno-vzdelávacia činnosť
VŠ výkonové štandardy
ČSP Človek a svet práce
JK Jazyk a komunikácia
UK-VV Umenie a kultúra – výtvarná výchova
MI Matematika a práca s informáciami
UK-HV Umenie a kultúra – hudobná výchova
ČP Človek a príroda
ZP Zdravie a pohyb
ČS Človek a spoločnosť

Obsah

1. Názov vzdelávacieho programu
2. Vymedzenie poslania školy a cieľov výchovy a vzdelávania a zameranie školy
3. Stupeň vzdelania
4. DĺžkA štúdia a formy výchovy a vzdelávania
5. Učebné osnovy + Rozvíjajúce programy: Evička a Adamko, Ľudové tradície
6. Vyučovací jazyk
7. Systém a kritériá hodnotenia detí
8. Systém podpory detí v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania
9. Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania
10. Záverečné ustanovenia - derogačná klauzula
11. Zdroje

1 Názov vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program: „Dieťa a hra“. Názov vychádza z činností detí, ktorými objavujú svet, nové informácie, vedomosti, zručnosti. Zároveň vystihuje spôsob, ktorý je deťom prirodzený. Hra nie je pre dieťa len kratochvíľou, ale hlavným prostriedkom na spoznávanie reality, rozvoj fantázie a spracovanie emócií. Náš program stavia na zážitkovom učení, kde učiteľ nepredkladá hotové fakty, ale stáva sa sprievodcom. Vytvárame podnetné prostredie, ktoré v deťoch prebúdza prirodzenú zvedavosť, túžbu bádať a experimentovať. Cez spontánnu aj riadenú hru rozvíjame osobnosť dieťaťa tak, aby získalo pevné základy pre celoživotné vzdelávanie.

2 Vymedzenie poslania školy a cieľov výchovy a vzdelávania a zameranie školy

Poslanie školy

Poslaním našej materskej školy je vytvárať bezpečné, podnetné a prijímajúce prostredie, v ktorom sa každé dieťa rozvíja podľa svojich individuálnych možností a vlastným tempom. Prostredníctvom zážitkového učenia a hry formujeme u detí základy zdravého životného štýlu, hlboký vzťah k prírode a úctu k ľudovým tradíciám. Naším cieľom je, aby dieťa do života vstupovalo ako samostatná, zvedavá a sebavedomá osobnosť, plne pripravená na úspešný vstup do základnej školy.

Ciele výchovy a vzdelávania

V nadväznosti na poslanie a zameranie školy, ako aj na závery autoevalvácie, sme si stanovili tieto vlastné strategické ciele:

- **rozvíjať u dieťaťa kladný a zodpovedný vzťah k prírode** prostredníctvom priameho pozorovania, aktívneho skúmania a každodennej starostlivosti o najbližšie životné prostredie (lúky, lesy, farmy v okolí);
- **formovať a upevňovať návyky zdravého životného štýlu** prostredníctvom rozvoja radosti z prirodzeného pohybu (sánkovanie, plavecký výcvik), uplatňovania zásad zdravej výživy a racionálneho stravovania;
- **podporovať poznanie vlastného tela**, dôsledné dodržiavanie osobnej hygieny a aktívnu ochranu telesného i duševného zdravia;
- **stimulovať poznávacie procesy, prirodzenú zvedavosť a kritické myslenie** detí prostredníctvom zážitkového učenia, bádania, experimentovania a riešenia problémových úloh vlastnou skúsenosťou;
- **budovať u dieťaťa zdravé sebavedomie, samostatnosť**, rozhodnosť a rozvíjať praktické sebaobslužné zručnosti v každodennom živote;
- **podporovať schopnosť efektívne spolupracovať**, rešpektovať spoločne dohodnuté pravidlá a vedome budovať bezpečné, priateľské a inkluzívne vzťahy v rovesníckom kolektíve;
- **utvárať a prehlbovať národné povedomie a kultúrnu identitu** dieťaťa prostredníctvom aktívneho spoznávania regionálnych ľudových tradícií, zvykoslovia a ľudovej slovesnosti;
- **rozvíjať komunikačné a predčitateľské zručnosti**, pestovať potešenie z materinského jazyka, zmysluplného rozprávania a pravidelnej práce s detskou knihou;
- **rozvíjať elementárne matematické predstavy**, logické myslenie a priestorovú orientáciu prostredníctvom prirodzených a praktických situácií v triede i v prírode;
- **podnecovať tvorivosť, fantáziu a estetické cítenie** dieťaťa prostredníctvom bohatej ponuky hudobných (Orffove nástroje), výtvarných a dramatických činností;
- **podporovať základy digitálneho a informatického myslenia** veku primeraným, bezpečným a vyváženým spôsobom s využitím digitálnych aj nedigitálnych pomôcok.

Zameranie materskej školy

Naša materská škola je špecifická svojím rodinným typom a jedinečnou polohou v lone čistej prírody, obklopenej lúkami a horami. Nízky počet detí v jednotriedke nám umožňuje

uplatňovať vysoko individuálny a citlivý prístup ku každému dieťaťu, vďaka čomu u nás panuje atmosféra bezpečia, dôvery a spolupráce, pripomínajúca súrodeneckú skupinu. Profilácia školy prirodzene prepája náš Školský vzdelávací program *„Dieťa a hra“* s prostredím, v ktorom deti žijú, a to prostredníctvom dvoch kľúčových pilierov:

- **Environmentálna výchova a zdravý životný štýl (Projekt „Evička a Adamko“):** Výnimočná poloha školy nám umožňuje realizovať environmentálnu výchovu priamo v teréne. Deti nespoznávajú svet len z kníh, ale prostredníctvom reálnych zážitkov – pozorovaním voľne žijúcich danielov, návštevami okolitých pasienkov s koníkmi, ovečkami a kravičkami, či pravidelnými exkurziami do ZOO. Zdravý životný štýl podporujeme nadštandardnou pohybovou aktivitou. Plavecký výcvik u nás úspešne absolvujú všetky deti, čím od útleho veku systematicky budujeme ich otužilosť, odvahu a celkovú telesnú zdatnosť.
- **Regionálna výchova, tradície a život v komunite (Projekt „Ľudové tradície“):** Sme hrdou súčasťou našej obce a aktívne sa podieľame na uchovávaní miestneho kultúrneho dedičstva. Cez ľudové hry, piesne a tradičné zvykoslovie budujeme v deťoch národné povedomie a úctu k našim koreňom. Deti pravidelne a s radosťou reprezentujú materskú školu na kultúrnych podujatiach obce, čím prirodzene strácajú ostych, rozvíjajú svoje komunikačné zručnosti a učia sa verejnému vystupovaniu.

3 Stupeň vzdelania

Stupeň vzdelania, ktorý poskytuje materská škola, je totožný so stupňom vzdelania uvedeným v § 16 ods. 2 školského zákona – predprimárne vzdelanie, ktoré dieťa získa absolvovaním posledného roka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.

4 Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Dochádzka detí do materskej školy je spravidla niekoľkoročná – väčšina detí navštevuje materskú školu tri roky. Posledný rok pred plnením povinnej školskej dochádzky je predprimárne vzdelávanie pre dieťa povinné.
Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje celodennou formou (§ 28 ods. 2 školského zákona).
Na základe žiadosti zákonného zástupcu škola poskytuje aj poldennú formu výchovy a vzdelávania.

5 Učebné osnovy

Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu sú vlastné obsahové celky vypracované v rozsahu vzdelávacích štandardov Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, doplnené o priebežne plnené výkonové štandardy. Prierezovo sa v nich uplatňujú princípy inkluzívneho vzdelávania a stratégia digitálnej transformácie.

Spoločné stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

Stratégie sú formulované ako spoločný postup učiteliek školy; pri jednotlivých celkoch sa z neho vyberá:

- hra a hrové činnosti (voľné aj didaktické hry);
- riadený rozhovor a komunitný kruh;
- zážitkové učenie a modelovanie pozitívneho správania učiteľkou;
- bádateľsky orientované činnosti – pozorovanie, vyslovovanie predpokladov, skúmanie pokusom a omylom, kategorizovanie, empirická komunikácia (argumentácia vlastnou skúsenosťou);
- experimentovanie a manipulácia s predmetmi; projektové a kooperatívne činnosti; dramatizácia, rolové a námetové hry;
- práca s detskou knihou a textom (hlasné čítanie, práca s ilustráciou, dialóg nad textom); hudobné a hudobno-pohybové činnosti;
- výtvarné, pracovné a konštrukčné činnosti;
- pohybové hry a zdravotné cvičenia; práca s digitálnymi a programovateľnými pomôckami (veku primerane);
- diferencované a individualizované úlohy (rešpektovanie tempa a potrieb dieťaťa);
- vychádzky, exkurzie a spolupráca s rodičmi a inštitúciami.

Spoločné učebné zdroje

- detská umelecká aj náučná literatúra, encyklopédie, detské časopisy, obrázkové knihy;
- didaktické pomôcky a hry, manipulačný materiál, pracovné listy;
- Orffov inštrumentár a hudobné nahrávky;
- výtvarný a pracovný materiál, prírodniny;
- telovýchovné náčinie;
- digitálne pomôcky – interaktívna tabuľa/projektor, tablet s veku primeranými aplikáciami,
- programovateľná hračka (napr. Bee-Bot/Blue-Bot), detská lupa/digitálny mikroskop;

- interiér a exteriér materskej školy a jej širšie okolie;
- ľudské zdroje – pedagogickí a odborní zamestnanci, rodičia, prizvaní odborníci;
- odborné zdroje pre učiteľky – ŠVP, revidované vzdelávacie oblasti, Sprievodca cieľmi a obsahom**,** Adaptácie výkonových štandardov;

Pri jednotlivých celkoch sa uvádzajú len konkrétne stratégie a zdroje, ktoré sa reálne využijú – nie celý zoznam.

Priebežné výkonové štandardy (plnia sa denne, počas celej dochádzky)

Tieto štandardy sa nezaraďujú do konkrétneho celku – dosahujú sa každodenne vo všetkých činnostiach:

- Má osvojené základné hygienické návyky; ovláda základné sebaobslužné činnosti; aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania, používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní (Zdravie a pohyb);
- rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania; volí vhodný pozdrav; používa prosbu, poďakovanie a ospravedlnenie (Človek a spoločnosť – Základy etikety);
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov (Človek a spoločnosť – Dopravná výchova);
- Presadzuje sa v hre spoločensky prijateľným spôsobom; podelí sa o veci; nenásilne rieši konflikt; poskytne iným pomoc (Človek a spoločnosť – Prosociálne správanie);
- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami; pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu (Jazyk a komunikácia).

Prehľad obsahových celkov na školský rok

Mesiac	Obsahový celok
September	**Vitaj v škôlke**
Október	**Čarovná jeseň**
November	**V zdravom tele, zdravý duch**
December	**Vianočný čas**
Január	**Zimná príroda**
Február	**Fašiangy**
Marec	**Príroda sa prebúdza**

Apríl	**Čo sa deje?**
Máj	**Májové prekvapenia**
Jún	**Detské radovánky**

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÝCH CELKOV

SEPTEMBER: VITAJ V ŠKÔLKE

1. Vitajte v MŠ

2. Noví kamaráti

3. Hračky sa predstavujú

4. Bezpečne na ceste

Zameriavame sa na rozdielnosť detských osobností a priebeh adaptácie, na podporovanie pozitívneho vzťahu k domovu, k MŠ, k ostatným deťom v triede. Vedieť sa predstaviť , poznať členov rodiny, orientovanie sa v bezprostrednom okolí materskej školy a domova, poznávanie dopravných značiek pre chodcov. Využívanie verbálnej reči na vyjadrenie vlastných myšlienok, pocitov, prianí. Postupujeme od poznávania vnútorného prostredia k poznávaniu okolia materskej školy, pričom vychádzame zo zážitku, skúsenosti a vlastného prežívania.

Stratégie:

- **Kooperatívne učenie a rovesnícky tutoring (učenie sa navzájom):** Vo vekovo zmiešanej triede cielene prepájame staršie deti s nováčikmi. Staršie deti pomáhajú mladším pri stolovaní, obliekaní či upratovaní hračiek, čím sa samy učia zodpovednosti a mladšie deti rýchlejšie prekonávajú strach.
- **Ranný kruh:** Základná stratégia na budovanie pozitívnej klímy. Slúži na privítanie, verbalizáciu pocitov, prianí a postupné oboznamovanie sa s denným poriadkom.
- **Zážitkové učenie v bezprostrednom okolí MŠ:** Deti nespoznávajú pravidlá cestnej premávky a okolie len teoreticky. Formou riadených prechádzok priamo v teréne (lúky, cesty v obci) si fixujú bezpečné správanie na ceste.

- **Metóda hry na hrdinov (Rolové hry):** Využívaná v podtéme *Hračky sa predstavujú*. Deti cez hru s bábkami alebo obľúbenou hračkou komunikujú svoje emócie, strachy a učia sa pravidlá spolužitia v skupine..

Učebné zdroje: Zdroje v septembri musia byť vysoko názorné a blízke detskému svetu:

- **Materiálne zdroje:**
  - *Interiér a exteriér:* Značky na skrinkách a uterákoch (vizuálna opora pre mladšie deti), hračky v triede, vybavenie školského dvora.
  - *Dopravná výchova:* Detské reflexné vesty, makety dopravných značiek pre chodcov, terčík, prenosný simulačný semafor.
  - *Osobné predmety:* Rodinné fotografie prinesené z domu, obľúbené hračky detí (ako prechodný adaptívny objekt).
- **Digitálne zdroje:**
  - Interaktívna tabuľa na premietanie pravidiel triedy, audiotechnika pre relaxačnú hudbu (uľahčenie zaspávania a upokojenie pri adaptácii).
  - Krátke edukačné animované rozprávky o bezpečnosti na ceste pre chodcov, interaktívne hry na triedenie hračiek.
- **Knižné zdroje:**
  - Obrázkové knižky (leporelá) o škôlke, rozprávky o lesných zvieratkách a ich prvej ceste do škôlky (vhodné na čítanie pred spaním).
  - Metodické materiály zamerané na adaptáciu dieťaťa v MŠ a socio-emocionálny rozvoj.
- **Ľudské zdroje:**
  - Samotné deti (staršie ako vzor pre mladšie), rodičia (konzultácie o priebehu adaptácie a zvyklostiach dieťaťa).

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY (VÝBER ZO ŠVP)

JK - Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.

JK- Reaguje na neverbálne signály (gestá, mimiku), udržuje očný kontakt, hlasnosť prejavu prispôsobuje situácii.

JK- Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu textu a dokáže predvídať dej, domýšľať (dedukovať) obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách a pod.

JK- Rozčlení zvolené slová na slabiky.

JK- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku.

MI - Vymenuje čísla od 1 do 10 tak, ako idú za sebou.

MI- V obore do 6 pomocou hmatu alebo sluchu určí počet predmetov v skupine a vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom..

MI- V skupine útvarov identifikuje (aj hmatom) kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.

MI- Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).

MI- Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možností konkrétnej materskej školy), ktorá simuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti (po štvorčekoch aj po vrcholoch), vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu a to aj s prekážkami, pri tom zbiera a ukladá určené predmety, dodržiava správne poradie činností. Naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty

ČP- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.

ČP - Vymenuje ročné obdobia.

ČP- Opíše ľudské telo v základných anatomických kategóriách.

ČP- Opíše základné fyziologické funkcie ľudského tela – dýchanie, trávenie, pohyb, krvný obeh, zmyslové vnímanie.

ČS - Uvedie adresu svojho bydliska.

ČS- Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia (napr. obchod, polícia, pošta, lekárska ambulancia a iné podľa lokálnych podmienok).

ČS - Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou.

ČS- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa cyklistov, kolobežkárov, korčuliarov.

ČS- Pozná rôzne druhy dopravných prostriedkov.

ČS- Pozná význam vybraných dopravných značiek.

ČS- Predstaví sa deťom i dospelým, oslovuje menom rovesníkov v triede, pozná mená učiteliek v triede.

ČS- Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu a odzdraví primerane situácii.

ČS- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.

ČSP- Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.

ČSP - Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel

ČSP - Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.

UK-HV- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte.

UK-HV- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby

UK-HV- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky

UK-VV- Spája časti obrázkov lepením.

UK-VV- Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju.

UK-VV- Hravo experimentuje s farbami.

UK-VV- Kreslí postavu.

ZP- Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka.

ZP- Má správne držanie tela v stoji a v sede.

ZP- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.

ZP- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.

Metódy a prostriedky hodnotenia aj dosahovania/dosiahnutia výkonových štandardov: Hodnotenie v septembri má výhradne podporný, diagnostický a nestresujúci charakter. Sledujeme najmä priebeh adaptácie:

- **Vstupná pedagogická diagnostika:** Cielené pozorovanie novoprijatých detí v prirodzených situáciách (hra, stolovanie, hygiena). Zaznamenávame úroveň sebaobsluhy, sociálneho kontaktu a rečových schopností.
- **Priame (súbežné) pozorovanie:** Učiteľka priebežne sleduje, ako deti reagujú na pokyny, či sa orientujú v priestoroch triedy a dvora a ako zvládajú chôdzu v dvojiciach na vychádzke.
- **Analýza rečových prejavov:** Sledovanie schopnosti dieťaťa verbálne vyjadriť svoje potreby, predstaviť sa a komunikovať s rovesníkmi.
- **Hodnotenie sebaobslužných činností:** Praktické overovanie výkonových štandardov z oblasti Zdravie a pohyb (obliekanie, hygiena, jedenie) formou pochvaly a povzbudenia.

Inkluzívny rozmer: vzhľadom na vekovú zmiešanosť triedy uplatňujeme v procese adaptácie vysoko diferencovaný prístup k novoprijatým a starším deťom**.** Pri téme „Noví kamaráti“ cielene využívame potenciál starších detí ako prirodzených mentorov a pomocníkov, čím u nich posilňujeme empatiu a u nováčikov odbúravame úzkosť z odlúčenia od rodiny. Deti s komunikačnými bariérami alebo rečovými ťažkosťami zapájame pri predstavovaní rodiny a hračiek pomocou neverbálnych prostriedkov – ukazovaním rodinných fotografií, prostredníctvom obľúbenej hračky z domu či asociačných kariet emócií, čím rešpektujeme ich individuálne tempo pri vyjadrovaní pocitov. Pri téme „Bezpečne na ceste“ prispôsobujeme náročnosť vychádzok a spoznávania dopravných značiek fyzickým možnostiam najmladších

detí, pričom v kooperatívnych hrách učíme deti rešpektovať rozdielnosti v schopnostiach a osobnostiach svojich rovesníkov.

Digitálny rozmer: V septembri slúžia digitálne technológie ako **pútavý a vizuálny prostriedok na uľahčenie adaptácie a spoznávanie pravidiel**. Pri podtéme „Hračky sa predstavujú“ využívame interaktívnu tabuľu na hravé interaktívne kvízy o upratovaní hračiek a bezpečnom správaní sa v triede, čo deťom vizuálne fixuje domáci poriadok MŠ. Pri poznávaní okolia školy a dopravnej výchove technológie pomáhajú predchádzať rizikám – prostredníctvom krátkych edukačných videí či interaktívnych semaforov si deti v bezpečnom prostredí triedy natrénujú správne správanie na ceste pred reálnym vstupom na komunikáciu. Novonastúpené deti môžu využiť digitálny fotoaparát na zachytenie momentov, ktoré ich v materskej škole zaujali, čo učiteľovi poskytuje cennú spätnú väzbu o ich záujmoch a pomáha nadviazať verbálny kontakt a komunikáciu pri prezeraní záberov na veľkej obrazovke.dieťa si odfotí svoju značku/výtvor tabletom a opíše ho; jednoduchá orientácia v priestore sa nacvičí aj programovateľnou hračkou (trasa „do herného kútika").

OKTÓBER: ČAROVNÁ JESEŇ

1. Ovocie a zelenina
2. Čary a krásy jesene
3. Jeseň života – úcta k starším
4. Tajomstvá lesa

Téma je zameraná na poznanie ročného obdobia jeseň, zdôvodnenie významu prírodného prostredia na základe pozorovania a zážitkov z prírody, poznávanie charakteristických znakov jesene, získavanie poznatkov o flóre a faune v lesnom prostredí, spoznávanie plodov jesene, ktoré rastú v našich klimatických podmienkach. rozvíja poznávanie prírody a sezónnych zmien, zdravej výživy a zodpovedného vzťahu k prírode – v súlade so zameraním školy. Nadväzuje na adaptačný celok a pripravuje na celok o tele a zdraví. Téma dáva priestor na pochopenie potreby

prejavovať úctu , pozitívny vzťah ku starším ľuďom, ku kultúrnym hodnotám, v rámci „Októbra – mesiaca Úcty k starším“.

Stratégie: V októbri dominuje priame bádanie v prírode, rozvoj zmyslov a prosociálne vyjadrenie úcty. Využívame najmä:

- **Zmyslové (senzorické) učenie:** Pri témach *Ovocie a zelenina* a *Tajomstvá lesa* zapájame všetky zmysly. Deti hmatom, čuchom a chuťou spoznávajú dary jesene, prírodniny a lesné plody, čím si vytvárajú trvalé pamäťové stopy.
- **Výskumné metódy a bádanie (Heuristika):** Deti na lúkach a v lese priamo pozorujú zmeny počasia, sfarbenie listov a správanie voľne žijúcich zvierat v okolí školy. Hľadajú odpovede na otázky, prečo listy opadávajú a ako sa les pripravuje na zimu.
- **Projektová metóda a rolové hry:** Príprava kultúrneho pásma a darčekov pre starých rodičov (*Jeseň života*). Deti v skupinách navrhujú, vyrábajú a realizujú činnosti, ktoré majú potešiť druhých.
- **Praktická činnosť a manipulácia:** Zber prírodnín (gaštany, listy, šišky) na školskom dvore a ich následné využitie na počítanie, triedenie, vytváranie mandál alebo asociačných obrazcov.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY (VÝBER ZO ŠVP)

JK- Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.

JK- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.

JK- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.

JK- Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.

JK- Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom.

JK- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia.

MI- Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom.

MI- Určí (označí) objekt na základe popisu polohy pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...).

MI- Určí (aj len hmatom), pomenuje a vymodeluje guľu, kocku, valec.

MI- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obrazci (v bludisku, na jednoduchej mape).

MI- Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení.

MI - Rozhodne, či daný objekt má/nemá danú vlastnosť.

MI- Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.

ČP- Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov.

ČP- Vymenuje ročné obdobia.

ČP- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.

ČP- Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomí si význam ich konzumácie pre správnu životosprávu.

ČP- Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov.

ČP - Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov.

ČS- Plynule rozpráva o svojich záľubách aj povinnostiach.

ČS- Vie, koľko má rokov, pozná ročné obdobie, príp. aj mesiac svojho narodenia.

ČS- Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.

ČS- Používa prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu**.**

ČS- Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu – pozitívne i negatívne.

ČS - Rozlišuje vhodné a nevhodné správanie.

ČS- Obdarí iných.

ČS Podelí sa o veci.

ČSP- Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.

ČSP- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.

ČSP- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.

ČSP- Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.

ČSP- Identifikuje suroviny potrebné na prípravu niektorých vybraných bežne používaných výrobkov.

UK-HV- Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam.

UK-HV- Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.

UK-HV- Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami.

UK-HV- Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.

UK-VV- Spája časti obrázkov lepením.

UK-VV- Dotvára tvary kresbou (maľbou) a pomenuje výsledok.

UK-VV- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty

UK-VV- Farbami vyjadruje pocity

UK-VV- Hravo experimentuje s farbami.

ZP- Uvádza príklady zdravej a nezdravej výživy.

ZP- Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah.

ZP - Ovláda správnu techniku chôdze a behu.

ZP- Ovláda rôzne techniky lezenia, plazenia a preliezania.

ZP- Zvládne turistickú prechádzku.

Metódy a prostriedky hodnotenia aj dosahovania/dosiahnutia výkonových štandardov: Hodnotenie sa zameriava na rozvoj kognitívnych (poznávacích) schopností, jemnej motoriky a sociálnych prejavov:

- **Analýza produktov detskej činnosti:** Hodnotenie jesenných aranžmánov, darčekov pre starých rodičov a prác z prírodnín. Sleduje sa pokrok v strihaní, lepení a kreativite pri spracovaní prírodného materiálu.
- **Didaktické hry na overenie vedomostí:** Cez hravé situácie (napr. hra „Slepá baba“ – hádanie ovocia podľa chuti či čuchu) učiteľka overuje, či dieťa bezpečne pozná a pomenuje základné druhy ovocia, zeleniny a lesných plodov.
- **Súbežné pozorovanie sociálnych interakcií:** Sledovanie prejavov empatie, úcty a slušného správania počas prípravy aktivít pre seniorov a pri práci vo vekovo zmiešaných dvojiciach.
- **Riadený rozhovor s otvorenými otázkami:** Overovanie, či deti dokážu na základe jesenných vychádzok zdôvodniť význam ochrany prírody a opísať sezónne zmeny vlastnými slovami.

Inkluzívny rozmer: Vekovo zmiešaná skupina detí vytvára v októbri prirodzené prostredie pre inkluzívne vzdelávanie prostredníctvom zmyslového vnímania a empatie. Pri témach „Ovocie a zelenina *a* Tajomstvá lesa“ zapájame všetky zmysly (hmat, čuch, chuť, sluch), čo umožňuje deťom s rôznymi typmi inteligencie či rečovými ťažkosťami plnohodnotne spracovať zážitky z bádania. Náročnosť zberu prírodnín a triedenia plodov vnútorne diferencujeme podľa veku a motorických zručností, od jednoduchého ukladania po detailné porovnávanie. V téme „Jeseň života – úcta k starším“ rozvíjame prosociálne cítenie a emocionálnu inteligenciu. Deti, ktoré nemajú možnosť kontaktu s vlastnými starými rodičmi, zapájame do tvorby darčekov a programu pre seniorov v obci, čím búrame sociálne bariéry a učíme ich prejavovať úctu a nájsť si svoje pevné miesto v širšej komunite.

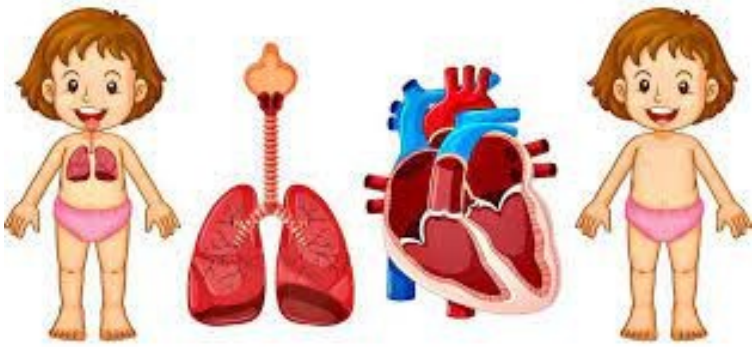
Digitálny rozmer: Digitálne technológie v októbri slúžia ako prostriedok na zachytenie premien prírody a posilnenie medzigeneračných väzieb. Pri téme „Čary a krásy jesene *a* Tajomstvá lesa“ využívame s deťmi digitálny fotoaparát alebo tablet priamo na lúkach a v lese na zachytenie pestrých farieb listov, húb či stôp živočíchov. Tieto vlastné zábery následne na

interaktívnej tabuli porovnávame a triedime, čím upevňujeme poznatky o flóre a faune našich lesov. Pri téme „Ovocie a zelenina“ využívame krátke edukačné programy zamerané na zdravú výživu. V rámci „Úcty k starším“ uplatňujeme digitálny rozmer veľmi ľudsky – zaznamenávame s deťmi krátke video-pozdravy, piesne alebo audio-odkazy pre starých rodičov, prípadne na interaktívnej tabuli prezeráme historické fotografie obce a rodín, čím spájame moderné technológie s uchovávaním kultúrnych hodnôt.

Učebné zdroje: Zdroje v októbri reflektujú bohatstvo jesennej prírody a komunitný život v obci:

- **Materiálne a prírodné zdroje:**
  - *Autentický materiál:* Čerstvé ovocie a zelenina z domácich záhrad, jesenné listy, šišky, kôra stromov, huby (makety), gaštany, žalude.
  - *Pracovné nástroje:* Lupy pre malých výskumníkov, košíky na zber, kuchynské náradie na prípravu ovocného šalátu (bezpečné nože, misky).
- **Digitálne zdroje:**
  - Tablet a digitálny fotoaparát na zachytenie „čarov jesene“ priamo v lese, interaktívna tabuľa na porovnávanie detailov nafotených prírodnín.
  - Krátke videoukážky zo života lesných zvierat na jeseň (veverička, medveď, jelenia ruda), zvukové nahrávky zvukov lesa a vetra.
- **Knižné zdroje:**
  - Atlasy prírody, encyklopédie o lesných zvieratách a rastlinách určené pre deti.
  - Rozprávky s tematikou starých rodičov, básne a piesne k Mesiacu úcty k starším.
- **Ľudské a komunitné zdroje:**
  - Starí rodičia detí, starší obyvatelia obce (ako hostia v MŠ alebo cieľová skupina pre kultúrne vystúpenie), blízke lesné prostredie.

NOVEMBER: V ZDRAVOM TELE, ZDRAVÝ DUCH

1. Ľudské telo **3. Zúbky**

2. Naše zmysly **4. U lekára**

Téma otvára možnosti vytvárania si pozitívnych postojov k svojmu telu. Je zaradený po jesennom celku, pretože nadväzuje na tému zdravej výživy a prehlbuje poznanie vlastného tela, zdravého životného štýlu a ochrany zdravia – v súlade so zameraním školy (environmentálne + zdravý životný štýl). Pripravuje deti na zimné obdobie a celok „Vianočný čas". Deti intuitívne opisujú časti tela, poznávajú vnútorné orgány, stav zdravia a stav choroby, uvedomujú si význam lekárskeho povolania, učia sa reagovať v krízových situáciách, v ktorých je ohrozené zdravie kamarátov alebo dospelých , manipulujú s elementárnym zdravotníckym materiálom, rozlišujú príčiny možného nebezpečenstva a poškodenia zdravia pri manipulácii s niektorými predmetmi a spoznávajú význam racionálnej výživy a zdravého štýlu. Tieto skúsenosti získavajú cez kľúčové kompetencie prostredníctvom zážitkového učenia a hry.

Stratégie: V novembri dominuje zážitkové objavovanie, simulácia reálnych situácií a pohybové aktivity. Využívame najmä:

- **Simulačné metódy a rolové hry:** V podtéme *U lekára* a *Zúbky* premeníme triedu na ambulanciu. Deti sa cez hru na lekárov, sestričky a pacientov zbavujú strachu z bieleho plášťa, učia sa správať v krízových situáciách a manipulovať s obväzovým materiálom.
- **Zmyslové experimenty a bádanie:** Pri téme *Naše zmysly* využívame metódu vyradenia zmyslu (napr. so zaviazanými očami hádame chute, vône či zvuky), čo rozvíja kompenzačné zmysly a empatiu voči inakosti.
- **Pohybové a koordinačné stratégie:** Využitie kinetických hier a riekaniek s pohybom na uvedomenie si schémy vlastného tela a lokalizáciu jeho vonkajších i vnútorných častí.

- **Problémové vyučovanie:** Riešenie modelových situácií (napr. *„Čo urobíš, ak kamarát spadne a krváca mu koleno?“* alebo *„Čo sa stane so zúbkom, ak zje veľa sladkostí?“*). Deti samy hľadajú riešenia a zdôvodňujú význam prevencie.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY (VÝBER ZO ŠVP)

JK- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.

JK- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.

JK- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i).

JK- Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.

JK - Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno-pohybových činnostiach.

JK- Rozhodne, či sa dve slová rýmujú.

JK- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia.

JK- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.

MI- V obore do 6 pomocou hmatu alebo sluchu určí počet predmetov v skupine a vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom.

MI- Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinách (do 10 prvkov v skupine).

MI- Odmeria vzdialenosť a určený rozmer predmetu (v skutočnosti, aj na obrázku) odhadom a pomocou určenej aj zvolenej neštandardnej jednotky (krok, dlaň, pomocný predmet). Výsledok merania vysloví počtom použitých jednotiek merania (v obore do 10).

MI- Odhadom aj meraním porovná dva predmety podľa veľkosti určeného rozmeru (dĺžka, výška, šírka, hrúbka). Výsledok porovnania vysloví pomocou stupňovania prídavných mien (dlhší, kratší, širší, nižší, užší...).

MI- Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).

ČP- Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov.

ČP- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.

ČP - Na základe pozorovania identifikuje rozdiely medzi živočíchmi v spôsobe ich pohybu.

ČP - Opíše ľudské telo v základných anatomických kategóriách.

ČP- Opíše základné fyziologické funkcie ľudského tela – dýchanie, trávenie, pohyb, krvný obeh, zmyslové vnímanie.

ČS- Opíše režim dňa.

ČS- Opisuje interiér a exteriér materskej školy alebo inej známej budovy.

ČS- Nadväzuje adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami – deťmi i dospelými.

ČS - Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým.

ČS - Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobnostných predpokladov. **ČS** - Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií – pozitívne i negatívne.

ČSP - Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.

ČSP - Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.

ČSP- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.

ČSP- Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.

ČSP- Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií (napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt).

UK-HV- Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami.

UK-HV- Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.

UK-HV- Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.

UK-VV- Vystrihuje časti obrázkov.

UK-VV- Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju.

UK-VV- Pomenuje základné a zmiešané farby.

UK-VV- Ovláda niekoľko techník maľovania.

UK-VV- Kreslí postavu.

UK-VV- Slovne opíše obraz, sochu, dizajn (predmet) a architektúru.

ZP- Identifikuje typické znaky ochorenia a zdravia.

ZP - Uvádza príklady zdravej a nezdravej výživy.

ZP - Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie.

ZP - Opíše jednoduchú prevenciu prenesenia infekčného ochorenia (napr. nekýcham na druhého) a vzniku zubného kazu (čistím si zuby).**ZP-** Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.

ZP - Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.

ZP - Zvládne turistickú prechádzku.

Metódy a prostriedky hodnotenia aj dosahovania/dosiahnutia výkonových štandardov: Hodnotenie overuje úroveň sebaobsluhy v oblasti hygieny a praktické uplatnenie poznatkov o zdraví:

- **Praktické overenie zručností :** Učiteľka priamo pozoruje a hodnotí, ako deti zvládajú techniku čistenia zubov (či vedia správne krúžiť kefkou a umyť si zúbky zo všetkých strán).
- **Didaktické testovacie hry a triedenie:** Pomocou obrázkov alebo makiet (napr. zdravý a chorý zúbok, zdravé a nezdravé potraviny) deti priraďujú predmety a učiteľka overuje ich poznatky o zdravej výžive.
- **Súbežné pozorovanie na prechádzkach a pri otužovaní:** Sledovanie, či si deti uvedomujú dôležitosť správneho obliekania podľa počasia (prevencia pred chorobou) a či zvládajú lokomočné pohyby s ohľadom na bezpečnosť svojej osoby aj kamarátov.
- **Analýza grafických a konštrukčných prejavov:** Hodnotenie kresby ľudskej postavy (či predškoláci kreslia už aj detaily ako krk, prsty, obočie) a stavieb nemocnice z kociek.

Inkluzívny rozmer: Téma ľudského tela a zmyslov poskytuje jedinečnú príležitosť na prirodzené pochopenie a prijatie ľudskej jedinečnosti a inakosti. Vekovo zmiešaná skupina nám umožňuje vnútorne diferencovať edukačné aktivity – kým najmladšie deti intuitívne opisujú a ukazujú vonkajšie časti tela prostredníctvom riekaniek a pohybových hier, predškoláci už hlbšie bádajú a spoznávajú funkcie vnútorných orgánov. Pri podtéme „Naše zmysly“ cielene simulujeme situácie, kedy je jeden zo zmyslov vyradený (napr. hry so zaviazanými očami, hádanie predmetov podľa hmatu či sluchu), čím v deťoch budujeme empatiu voči ľuďom so zdravotným znevýhodnením. Pri rolových hrách „U lekára“ dbáme na elimináciu strachu z bieleho plášťa u citlivejších detí. Manipuláciu s reálnym obväzovým materiálom prispôsobujeme jemnomotorickým schopnostiam každého dieťaťa, vďaka čomu sa aj tie najmenšie deti učia základy prosociálneho správania, pomoci druhému a reakcie v krízových situáciách.

Digitálny rozmer: Digitálne technológie v novembri využívame ako silný vizuálny a výskumný nástroj, ktorý deťom odhaľuje tajomstvá fungovania ľudského organizmu. Keďže vnútorné orgány nemôžeme vidieť v reálnom prostredí, interaktívna tabuľa nám slúži na premietanie krátkych, veku primeraných animovaných filmov o putovaní potravy, dýchaní či obehu krvi. Pri podtéme „Zúbky“ využívame makrofotografie a edukačné interaktívne hry na správnu techniku čistenia zubov, kde deti priamo na tabuli priraďujú potraviny, ktoré zubom škodia alebo prospievajú. S deťmi využívame aj digitálny diktafón alebo tablet na nahrávanie a následné počúvanie zvukov ľudského tela (tlkot srdca, dych, reč), čo rozvíja ich sluchovú analýzu. Technológie tak slúžia ako zmysluplný doplnok zážitkového učenia, ktorý deťom

pomáha pochopiť význam racionálnej výživy a ochrany zdravia bez zbytočného memorovania faktov.

Metodická poznámka (zdravie): Cieľom nie je memorovanie pojmov, ale prepojenie s každodennou skúsenosťou dieťaťa (pohyb, strava, hygiena, pocit zdravia a choroby). Citlivo sa pristupuje k téme choroby a k individuálnym stravovacím či zdravotným osobitostiam detí.

Učebné zdroje: Zdroje v novembri kombinujú reálny zdravotnícky materiál, názorné pomôcky a moderné vizuálne technológie:

- **Materiálne a simulačné zdroje:**
  - *Zdravotnícky materiál:* Skutočné obväzy, náplasti, trojrohé šatky, striekačky bez ihiel, fonendoskop, lekárske plášte, rúška.
  - *Hygienické potreby:* Zubné kefky, pasty, presýpacie hodiny (na meranie času čistenia), maketa chrupu s veľkou kefou.
  - *Didaktické pomôcky:* Anatomické modely ľudského tela (torzo s vyberateľnými orgánmi), plastové kostry, zmyslové krabice.
- **Digitálne zdroje:**
  - Interaktívna tabuľa na premietanie vnútra ľudského tela, tablet s aplikáciami o anatómii pre deti, digitálny diktafón na nahrávanie zvukov (tlkot srdca, kašeľ).
  - Edukačný seriál *Bol raz jeden život* (primerané ukážky o bielych krvinkách či trávení), interaktívne hry na určovanie zmyslov.
- **Knižné zdroje:**
  - Detské encyklopédie o ľudskom tele, prvé knihy o hygiene a návšteve lekára (napr. príbehy o Kubíkovi alebo Terke u lekára).
  - Básničky a pesničky o umývaní rúk, čistení zúbkov a baciloch.
- **Ľudské zdroje:**
  - Miestny lekár, zdravotná sestra alebo zubár (ak je možná ich exkurzia v MŠ, prípadne návšteva lekára v mš)

DECEMBER: VIANOČNÝ ČAS

1. Mikulášska čižma
2. Voňavé medovníky
3. Zvyky a tradície
4. Pod stromčekom

Zámerom je využiť vianočné obdobie na rozvoj základov sociálnych a personálnych kompetencií detí, prehĺbiť spoluprácu s rodičmi a ostatnými organizáciami, nenásilnou a zaujímavou formou si pripomenúť niektoré ľudové tradície spojené s vianočnými zvykmi. Pripravujeme kultúrny program na vianočnú besiedku, vianočné dekorácie, stromčeky, na tvorivých dielňach zdobenie napečených medovníkov. Vítanie Mikuláša je sprevádzané anjelom, čertom, aby deti dokázali rozlíšiť dobro od zla, doplnené básničkami, koledami, piesňami. Všetky činnosti sú orientované na prosociálne správanie, pretože práve počas sviatkov pociťujeme prirodzenú túžbu po láske a rodine. Nechýbajú ani darčeky pod vianočným stromčekom, o ktoré sa učíme podeliť a vážiť si ich.

Stratégie: V decembri dominujú zážitkové, komunitné a esteticko-výchovné stratégie zamerané na prežívanie a uchovávanie hodnôt:

- **Zážitkové učenie a praktická činnosť:** Pri podtéme *Voňavé medovníky* zapájame deti do priamej prípravy a zdobenia medovníkov. Deti hmatom, chuťou a vôňou spracúvajú tradíciu, pričom manipuláciou s cukrárskym vreckom cvičia jemnú motoriku.
- **Situačná metóda a citové apelovanie:** Počas celého mesiaca cielene vytvárame situácie zamerané na obdarovávanie a zdieľanie. Cez hru a rozhovory učíme deti nielen darčeky pod stromčekom prijímať, ale sa o ne aj podeliť a vážiť si prácu druhých.
- **Umelecko-výkonné a imitačné stratégie:** Príprava vianočného vystúpenia a pásma koledovania. Deti prostredníctvom nápodoby, spevu, tanca a recitácie rozvíjajú svoje

komunikačné zručnosti a učia sa verejnému vystupovaniu bez prehnaného tlaku na dokonalý výkon.

- **Metóda dramatizácie a rozprávkového symbolizmu:** Pri téme *Vítame Mikuláša* sprevádzaného anjelom a čertom využívame postavy na symbolické, divadelné zobrazenie duality dobra a zla. Deti sa učia tieto polarity rozlišovať v bezpečnom, emociálne chránenom prostredí.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY (VÝBER ZO ŠVP)

JK - Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.

JK - Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.

JK- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje vo výtvarných činnostiach.

JK- Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou (básničkou) a prozaickými žánrami.

JK- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.

JK- Pri činnostiach s knihou rozumie a aktívne (v primeraných ekvivalentoch) používa výrazy ako autor, kniha, strana, spisovateľ.

JK- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.

MI- V obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine.

MI- Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinách (do 10 prvkov v skupine).

MI- Bez zisťovania počtu predmetov manipuláciou rozdelí skupinku na 2 alebo 3 skupinky s rovnakým počtom.

MI- Približne nakreslí kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.

ČP- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.

ČP- Odlišuje živé od neživých súčastí prírody.

ČP - Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.

ČP- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí.

ČS - Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok.

ČS- Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu – pozitívne i negatívne.

ČS - Požiada o pomoc, keď si to situácia vyžaduje a poďakuje za pomoc od druhých.

ČS- Obdarí iných.

ČS- Nenásilne rieši konflikt.

ČS- Pozná na elementárnej úrovni svoje práva a splniteľné povinnosti.

ČSP - Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.

ČSP- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.

ČSP- Identifikuje suroviny potrebné na prípravu niektorých vybraných bežne používaných výrobkov.

ČSP- Pozná niektoré tradičné remeslá.

UK-HV- Spieva piesne a riekanky.

UK-HV- Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.

UK-HV- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.

UK-HV - Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.

UK-HV- Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách.

UK-VV- Dopĺňa (spresňuje) neurčitý tvar.

UK-VV- Ovláda základy miešania farieb.

UK-VV- Farbami vyjadruje pocity.

UK-VV- Reaguje výtvarnými prostriedkami na zmyslové podnety.

ZP- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.

ZP- Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.

ZP- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.

ZP - Zvládne turistickú prechádzku.

Metódy a prostriedky hodnotenia aj dosahovania/dosiahnutia výkonových štandardov: Hodnotenie v decembri sa sústreďuje na socio-emocionálny rozvoj, estetické vyjadrenie a kultúrne prejavy detí:

- **Pozorovanie prejavov prosociálneho správania:** Učiteľka priebežne sleduje, ako deti dokážu vyjadriť empatiu, lásku a priateľstvo k rovesníkom i dospelým, a ako reagujú na spoločné obdarovávanie.
- **Analýza estetických produktov a sebaobsluhy:** Hodnotenie vianočných dekorácií a precíznosti pri zdobení medovníkov. Hodnotí sa úsilie, koordinácia ruka-oko a kreativita, pričom náročnosť je prispôsobená veku (od jednoduchého sypania po zložitejšie línie).
- **Hodnotenie hudobných a komunikačných prejavov:** Sledovanie toho, ako deti zvládajú pamäťové texty (básne, koledy), koordináciu pohybov v tanci a udržanie rytmu pri spoločnom programe na besiedku.

- **Riadená reflexia v komunitnom kruhu:** Deti pomocou symbolov (napr. papierové srdiečka, hviezdičky) samy hodnotia, čo dobré v daný deň pre niekoho urobili a ako prispeli k príjemnej predvianočnej atmosfére v triede.

Inkluzívny rozmer: Vekovo zmiešaná skupina nám umožňuje v tomto období uplatňovať plnú vnútornú diferenciáciu a individuálny prístup bez tlaku na výkon. Pri príprave vianočnej besiedky dostáva každé dieťa rolu šitú na mieru jeho možnostiam a silným stránkam (napr. deti s rečovými ťažkosťami alebo trémou sa zapájajú cez spoločný spev, tanec či rytmizáciu), čím predchádzame pocitu zlyhania. V tvorivých dielňach a pri zdobení medovníkov prispôsobujeme náročnosť úloh veku a motorickým schopnostiam detí od najjednoduchších činností po rozvoj talentu. Stretnutie s Mikulášom a postavou čerta realizujeme s vysokou pedagogickou citlivosťou – slúži len ako symbolické rozlíšenie dobra a zla, pričom rešpektujeme individuálnu mieru úzkosti u citlivejších detí a poskytujeme im bezpečné prostredie. Spoločné dielne s rodičmi stierajú akékoľvek sociálne či ekonomické rozdiely v rodinnom zázemí a posilňujú pocit rovnosti a spolupatričnosti pre všetky deti a ich rodiny bez rozdielu.“

Digitálny rozmer: Digitálne technológie v tomto období využívame zmysluplne a s mierou, ako podporný nástroj na umocnenie zážitkového učenia. Prostredníctvom interaktívnej tabule a audiotechniky deťom vizuálne a sluchovo približujeme tradičné vianočné zvyky, koledy a príbehy, ktoré nie je možné zažiť v reálnom čase (napr. historické ukážky remesiel). Pri príprave vianočnej besiedky technológie pomáhajú pri nácviku hudobného sprievodu a rytmiky. Digitálny rozmer uplatňujeme aj prepojením s rodinou, kedy s deťmi pomocou digitálneho fotoaparátu či tabletu dokumentujeme proces tvorivých dielní a pečenia medovníkov. Tieto autentické zábery následne s deťmi spätne analyzujeme a vytvárame z nich digitálnu fotokroniku našich tradícií, čím u nich rozvíjame základy digitálnej gramotnosti prostredníctvom ich vlastnej tvorivej činnosti.

Učebné zdroje: Učebné zdroje v decembri spájajú tradičné kultúrne artefakty s modernými prostriedkami pre prepojenie rodiny a školy:

- **Materiálne a tradičné zdroje:**
    - *Suroviny a kuchynské potreby:* Cesto na medovníky, valčeky, vykrajovačky, cukrárske zdobiace vrecká, plechy na pečenie.
    - *Vianočné rekvizity:* Vianočný stromček, ozdoby (slamenné, papierové), kostýmy Mikuláša, anjela a čerta, sviečky, adventný veniec.
    - *Kultúrne prvky:* Tradičné detské kroje alebo ich súčasti na vianočnú koledníckú obchôdzku.

- **Digitálne zdroje:**
    - Audiotechnika s vysokokvalitným reproduktorom na nácvik spevu, interaktívna tabuľa na prezeranie historických zvykov, digitálny fotoaparát/tablet.
    - Audio nahrávky klasických slovenských koled, vianočných piesní a orchestrálnych sprievodov (podkladov) pre besiedku, digitálna fotokronika z dielní pre rodičov.
- **Knižné zdroje:**
    - Zbierky slovenských ľudových zvykov, kolied, vinšov a porekadiel viazaných na zimný slnovrat.
    - Rozprávkové knihy s vianočnou tematikou, príbehy o svätom Mikulášovi a o význame nezištnej pomoci.
- **Ľudské a spoločenské zdroje:**
    - Rodičia detí (ako aktívni partneri na tvorivých dielňach), obecné publikum a starší obyvatelia obce, pre ktorých deti pripravujú kultúrny program.

JANUÁR: ZIMNÁ PRÍRODA

1. Zimná kráľovná
2. Zvieratká v zime
3. Staráme sa o vtáčiky
4. Zimné športy, radovánky

Zima so sebou prináša rôzne prekvapenia. Pre deti zimné radovánky, v podobe hier so snehom a na snehu. Treba dbať o bezpečnosť detí na klzkom teréne, primerané obliekanie a otužovanie pri pobyte vonku. Nezabúdame na vtáky, lesné zvieratá, ktoré cez zimu aj s ujom poľovníkom prikrmujeme, počas zimnej brannej prechádzky do prírody. Počítame, triedime, spoznávame zimné športy s využitím terénu na sánkovanie, bobovanie, hry s hokejkami. Rozvíjame

poznatky o ročnom období zima, oboznamujeme sa so zmenami v prírode, uskutočňujeme pokusy so snehom a ľadom. Vytvárame podmienky pre zdokonaľovanie lokomočných pohybov v špecifickom prostredí. Nechýbajú výtvarné činnosti, riekanky a spev.

Stratégie: V januári dominuje bádanie, pohybové aktivity v špecifickom zasneženom teréne a zážitková environmentálna výchova:

- **Bádateľské a experimentálne metódy:** Pri téme *Pokusy so snehom a ľadom* deti prakticky skúmajú vlastnosti vody v rôznych skupenstvách (topenie, tuhnutie). Učiteľka kladie otázky, ktoré podnecujú deti samostatne hľadať príčiny a následky zmien teploty.
- **Zážitkové učenie v prírodnom prostredí:** Realizácia zimnej brannej prechádzky spojená s priamym prikrmovaním zvierat. Deti nespoznávajú stopovanie a pomoc zveri len teoreticky, ale priamo ukladajú krmivo do krmelcov.
- **Metóda praktického výcviku a rozvoja pohybových zručností:** Cielené zdolávanie prekážok na klzkom teréne, sánkovanie, bobovanie a hry s hokejkami na snehu. Učiteľka využíva terén na prirodzené otužovanie a precvičovanie koordinácie pohybov.
- **Heuristická metóda a triedenie:** Pri téme *Zimné športy* a počítaní v prírode deti manipulujú s prírodninami, triedia stopy zvierat a spájajú matematické predstavy (počítanie, porovnávanie viac/menej) s reálnymi zimnými situáciami.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY (VÝBER ZO ŠVP)

JK - Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.

JK- Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fiktívnymi a skutočnými príbehmi zo života.

JK- Predvída udalosti deja, zápletku, záver príbehu a opiera sa pri tom o poznanie štruktúry rozprávok, príbehov pre deti a bájok.

JK- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.

JK- Používa knihu správnym spôsobom.

JK- Identifikuje niektoré písmená abecedy.

JK- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov.

MI- Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...) opíše polohu objektu, umiestni predmet podľa pokynov, dá pokyn na umiestnenie predmetu na určené miesto.

MI- Približne nakreslí kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.

MI- Rozhodne, či daný objekt má/nemá danú vlastnosť.

MI- Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).

MI- Vytvorí dvojicu objektov na základe danej logickej súvislosti.

MI- Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.

ČP- Vymenuje ročné obdobia.

ČP - Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov.

ČP- Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka.

ČP- Uvedie príklady javov, v ktorých je možné vnímať prítomnosť vzduchu.

ČP- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (svetlo a tiene, teplo a horenie, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie, zvuk, sila a pohyb).

ČS- Správne používa pojmy včera, dnes a zajtra.

ČS - Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým.

ČS- Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu – pozitívne i negatívne.

ČS- V dialógu vie vypočuť iných (deti i dospelých).

ČS- Požiada o pomoc, keď si to situácia vyžaduje a poďakuje za pomoc od druhých.

ČS- Poskytne iným pomoc.

ČS- Podelí sa o veci.

ČSP- Vhodne využíva či spracúva materiály pri modelovaní objektov alebo výrobe jednoduchých nástrojov.

ČSP- Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu.

ČSP- Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií (napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt).

UK-HV- Spieva piesne a riekanky.

UK-HV- Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.

UK-HV- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.

UK-HV- Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.

UK-VV- Skladá tvary a skladaním vytvorí novotvar (nové zobrazenie) a pomenuje ho.

UK-VV- Spája časti obrázkov lepením.

UK-VV- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.

UK-VV- Ovláda niekoľko techník maľovania.

ZP-ZZŽŠ- Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka.

ZP- Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní.

ZP- Udržiava poriadok vo svojom okolí.

ZP- Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah.

ZP- Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.

ZP- Zvládne turistickú prechádzku.

Metódy a prostriedky hodnotenia aj dosahovania/dosiahnutia výkonových štandardov:

Hodnotenie overuje úroveň rozvoja pohybových schopností, bázových prírodovedných vedomostí a sebaobsluhy v zimných podmienkach:

- **Súbežné pozorovanie pohybových zručností:** Učiteľka počas hier na snehu hodnotí úroveň hrubej motoriky, rovnováhy a obratnosti na špecifickom (šmýkavom) podklade, ako aj dodržiavanie bezpečnostných pravidiel.
- **Hodnotenie sebaobslužných činností v praxi:** Sledovanie toho, ako deti zvládajú zložitejšie zimné obliekanie (správne vrstvenie, obúvanie zimných topánok, rukavice, čiapky), pričom staršie deti motivujeme pomáhať mladším.
- **Didaktické hry na overenie vedomostí:** Cez hravé priraďovanie a rozhovor (napr. *„Čo patrí do krmelca a čo nie?“* alebo *„Ktoré športy patria k zime?“*) učiteľka overuje dosiahnutie výkonových štandardov z kognitívnej oblasti.
- **Analýza grafických a estetických prejavov:** Hodnotenie detských malieb zimnej krajiny, kresby stôp zveri a modelovania z plastelíny či snehu. Sleduje sa kreativita, rozvoj jemnej motoriky a koordinácia ruka-oko.

Inkluzívny rozmer: Vekovo zmiešaná skupina detí nachádza v zimných radovánkach prirodzený priestor pre rovesnícke učenie a vzájomnú empatiu. Pri pohybe na klzkom teréne, sánkovaní a bobovaní staršie deti inštinktívne pomáhajú mladším alebo menej obratným kamarátom, čím upevňujú prosociálne správanie. Zimné pohybové hry a aktivity s hokejkami vnútorne diferencujeme – prispôsobujeme dĺžku trás, náročnosť terénu a rýchlosť tempu každého dieťaťa, vrátane najmladších, aby všetky deti zažili úspech z prekonania zimných prekážok a otužovania. Zimnú brannú prechádzku s ujom poľovníkom plánujeme s ohľadom na fyzické možnosti najmenších detí (volíme primeranú trasu a oddychové prestávky). Pri kognitívnych činnostiach (počítanie, triedenie, pokusy so snehom a ľadom) využívame flexibilné pomôcky a názorný materiál, čo umožňuje deťom s rôznou úrovňou nadania a kognitívnych schopností zapojiť sa do bádania vlastným tempom a podľa svojich individuálnych možností.

Digitálny rozmer:

Digitálne technológie v januári slúžia ako most medzi reálnym bádaním v prírode a jeho teoretickým spracovaním. Pred zimnou brannou prechádzkou využívame interaktívnu tabuľu

alebo tablet na vizuálne spoznávanie stôp lesnej zveri a vtáctva, čo deťom pomáha pri ich následnom hľadaní v reálnom zasneženom teréne. Pri pokusoch so snehom a ľadom využívame digitálny mikroskop alebo lupu na detailné pozorovanie štruktúry snehových vločiek a procesu topenia. Deti počas pobytu vonku aktívne zapájame do dokumentácie – pod vedením učiteľa fotografujú prikrmovanie zvierat či vlastnoručne vyrobených snehuliakov. Tieto zábery následne v triede triedime a premietame, čím u detí rozvíjame analytické myslenie, pamäť a základy digitálnej gramotnosti prostredníctvom spätnej reflexie ich vlastných zimných zážitkov.

Učebné zdroje: Zdroje v januári reflektujú prepojenie zimných športov, prírody a technického bádania:

- **Materiálne a športové zdroje:**
  - *Zimné športové potreby:* Sánky, boby, klzáky, detské plastové hokejky a puky, lopty na hry na snehu.
  - *Starostlivosť o prírodu:* Krmivo pre vtáčiky (lojové gule, semienka), seno, mrkva, jablká a gaštany pre lesnú zver, vtáčie kŕmidlá na školskom dvore.
  - *Bádateľské potreby:* Odmerné valce, misky na topenie snehu, formičky na ľadové ozdoby, lupy.
- **Digitálne zdroje:**
  - Digitálny mikroskop pre detailné pozorovanie štruktúry snehových vločiek a ľadu, interaktívna tabuľa na porovnávanie stôp zveri, tablet na fotenie zimnej prírody.
  - Edukačné programy o živote lesných zvierat v zime a vtákoch, zvuky zimného lesa, fotografie stôp zveri na vizuálnu nápodobu pred vychádzkou.
- **Knižné zdroje:**
  - Ilustrované atlasy stôp zvierat, encyklopédie o zimných športoch, príbehy zamerané na ochranu prírody v zimnom období.
  - Básničky, spevník zimných piesní a riekanky o snehuliakoch a mraze.
- **Ľudské a komunitné zdroje:**
  - Ujo poľovník (ako odborný sprievodca na brannej prechádzke), blízke lesné a lúčne prostredie v okolí materskej školy.

FEBRUÁR: FAŠIANGY

1. My sme malí muzikanti
2. Fašiangový karneval
3. Valentínske srdiečko
4. V kráľovstve farieb

Zámerom tematického celku je rozvíjanie kreatívnych a komunikačných spôsobilostí prostredníctvom manipulovania s rôznym materiálom. Zhotovenie karnevalových masiek, experimentovanie so svetom farieb, rozvíjanie fyzickej i duševnej pohody. Oboznámia sa s Orffovými nástrojmi, hudobnými nástrojmi, vyjadrujú rytmus a náladu skladieb pohybom na detskom karnevale masiek. Deťom pomáhame vžiť sa do úloh kladných a záporných postáv, nebáť sa premeny na rozprávkovú bytosť a tešiť sa z atmosféry karnevalu. Rozvíjame ľudové tradície cez Fašiangové zvyky. Celý mesiac sa bude niesť v duchu dobrej nálady a veselosti. Pripomenieme si sviatok lásky a budeme u detí rozvíjať pozitívne city , lásku, priateľstvo, empatiu...

Stratégie: Vo februári dominujú stratégie zamerané na kreativitu, emocionalitu, rytmiku a tradície. Využívame najmä:

- **Zážitkové a rolové učenie (dramatizácia):** Deti sa prostredníctvom rolových hier vžívajú do úloh rozprávkových bytostí (téma *Karneval*). Pomáha im to prekonávať ostych, rozvíjať verbálnu i neverbálnu komunikáciu a rozlišovať vlastnosti postáv (dobro/zlo).
- **Heuristické metódy a experimentovanie:** Pri téme *V kráľovstve farieb* neučíme deti fakty pasívne. Využívame metódu „pokus-omyl“ pri priamom miešaní farieb, objavovaní odtieňov a manipulácii s rôznym materiálom.

- **Imitačné a interpretačné metódy:** V téme *My sme malí muzikanti* využívame nápodobu rytmu, pohybovú improvizáciu a interpretáciu nálady hudby cez Orffove nástroje a spev koledových fašiangových piesní.
- **Rovesnícke učenie (kooperácia):** Vo vekovo zmiešanej triede staršie deti prirodzene vedú a usmerňujú mladšie pri koordinácii pohybov v tanci, alebo im pomáhajú pri strihaní a lepení valentínskych srdiečok.
- **Metóda stimulácie a citového apelovania:** Využívaná najmä pri téme *Valentínske srdiečko* na rozvoj empatie, prejavov lásky, priateľstva a schopnosti obdarovať druhého.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY (VÝBER ZO ŠVP)

JK- Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná (napr. opisom, použitím synonymických výrazov, aj negatívnym vymedzením, teda použitím antoným a i.

JK- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno-pohybových činnostiach.

JK- Predvída udalosti deja, zápletku, záver príbehu a opiera sa pri tom o poznanie štruktúry rozprávok, príbehov pre deti a bájok.

JK- Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom.

JK- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.

MI- V obore od 1 do 10 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 10.

MI- Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov bez určovania ich počtu.

MI- Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...) dokreslí obrázok podľa pokynov, dá pokyn na dokreslenie obrázka na určené miesto.

MI-L - Pokračuje vo vytvorenej postupnosti predmetov alebo nakreslenej postupnosti obrázkov. Predmety môžu byť celkom odlišné, alebo sa líšia iba farbou či veľkosťou.

MI- Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).

MI- Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).

MI- Vytvorí dvojicu objektov na základe danej logickej súvislosti.

ČP- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.**ČP -** Vymenuje ročné obdobia.

ČP- Uvedie príklady, kde sa v prírode nachádza voda.

ČP- Uvedie príklady javov, v ktorých je možné vnímať prítomnosť vzduchu.

ČS-HO- Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok.

ČS-ĽVE- Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.

ČS-ĽVE- Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu – pozitívne i negatívne.

ČS- Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho správania.

ČSP- Vymenúva rôzne prírodné materiály (napr. kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.).

ČSP- Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.

ČSP- Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.

UK-HV- Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.

UK-HV- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.

UK-HV- Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami.

UK-VV- Ovláda základy miešania farieb.

UK-VV- Farbami vyjadruje pocity.

UK-VV- Hravo experimentuje s farbami.

ZP- Udržiava poriadok vo svojom okolí.

ZP - Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah.

ZP- Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku.

ZP- Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.

ZP - Zvládne turistickú prechádzku.

Metódy a prostriedky hodnotenia aj dosahovania/dosiahnutia výkonových štandardov:

- **Súbežné (priame) pozorovanie:** Učiteľka počas dňa sleduje a zaznamenáva, ako dieťa reaguje na rytmus, ako zvláda manipuláciu s nástrojmi (koordinácia ruka-oko) a ako sa správa v kolektíve počas karnevalu (sociálno-emocionálny rozvoj).
- **Rozhovor a spätná väzba (Reflexia):** Po skončení aktivít (napr. po pokusoch s farbami) vedieme s deťmi v komunitnom kruhu rozhovor. Dieťa samo opisuje, čo urobilo, čo sa naučilo a ako sa pri tom cítilo, čím hodnotí svoj vlastný pokrok.
- **Analýza produktov detských činností:** Hodnotíme zhotovené karnevalové masky, valentínske darčeky a farebné experimenty. Nesústredíme sa na chyby, ale na originalitu, vynaložené úsilie a pokrok v jemnej motorike.

- **Diagnostické portfólio dieťaťa:** Výtvarné práce, pracovné listy a fotografie z februárových aktivít ukladáme do individuálnych zložiek detí. Slúžia na porovnanie schopností dieťaťa „predtým a teraz“ (napr. posun v kresbe postavy či strihaní).
- **Sociometrické techniky a sebahodnotenie**: Pomocou emotikonov (smajlíkov), obrázkov alebo farebných prvkov deti samy vyjadrujú, ako sa im v danej téme darilo, ako zvládli spoluprácu s kamarátom a čo sa im páčilo najviac.pracovné listy, produkty výtvarných činností, pracovné zošity, pochvala, slovné metódy...

Inkluzívny rozmer:

Veselá a uvoľnená atmosféra februára je ideálnym prostredím pre rozvoj inklúzie a emocionálnej inteligencie. Pri téme „My sme malí muzikanti“ využívame Orffove hudobné nástroje, ktoré umožňujú zapojiť sa každému dieťaťu bez rozdielu talentu – deti s rečovými ťažkosťami či slabšou koordináciou môžu rytmizovať hrou na bubienok či triangel, čím zažívajú pocit úspechu v spoločnom orchestri. Počas „Fašiangového karnevalu“ pristupujeme s vysokou pedagogickou citlivosťou k deťom. Výber masky a premenu na rozprávkovú bytosť nechávame na ich slobodnej voľbe bez nátlaku, pričom im v prípade potreby poskytujeme tichú zónu na oddych. V téme „Valentínske srdiečko“ rozvíjame empatiu a prosociálne správanie. Výrobu darčekov pre priateľov vnútorne diferencujeme, aby manipuláciu s materiálom zvládli aj najmenšie deti. Pri experimentovaní „V kráľovstve farieb“ využívame rôznorodé výtvarné techniky (miešanie farieb prstami, otláčanie), vďaka čomu môže každé dieťa prejaviť svoju individualitu a kreativitu vlastným tempom.

Digitálny rozmer:

Digitálne technológie vo februári zmysluplne dopĺňajú zážitkové učenie a slúžia ako kreatívny nástroj pre rozvoj zmyslov. V téme „My sme malí muzikanti“ využívame audiotechniku a interaktívnu tabuľu na zoznamovanie sa so zvukmi a vzhľadom veľkých orchestrálnych nástrojov, ktoré deti bežne nepoznajú, alebo na vizuálne znázornenie rytmických schém. Pri téme „V kráľovstve farieb“ využívame interaktívne programy na virtuálne miešanie farieb, kde deti experimentujú s odtieňmi ešte pred prácou s reálnou paletou. Atmosféru „Fašiangového karnevalu“ zachytávame prostredníctvom digitálneho fotoaparátu. Deti sami pod vedením učiteľa dokumentujú masky svojich kamarátov. Tieto zábery následne s deťmi premietame na interaktívnej tabuli, čím podporujeme ich komunikačné zručnosti, sebaprezentáciu a schopnosť oceniť nápady druhých pri spoločnom hodnotení karnevalu.

Učebné zdroje: V súlade s cieľmi a zameraním materskej školy využívame vo februári rozmanité a veku primerané učebné zdroje, ktoré podnecujú aktívne učenie sa hrou:

- **Materiálne/materiálno-technické zdroje:**

- *Hudobné nástroje:* Orffove nástroje (triangle, ozvučné drievka, bubienky, maracas, zvonkohry), klavír/akordeón na sprievod piesní.
- *Výtvarný a spotrebný materiál:* Rôzne druhy papiera, kartóny, netradičné materiály na výrobu masiek (perie, flitre, krepový papier), prstové farby, transparentné fólie a svetelný box na experimenty s farbami.
- *Kostýmy a rekvizity:* Karnevalové masky, tradičné fašiangové rekvizity (stuhy, ražne, detské kroje alebo ich prvky).

- **Digitálne zdroje:**
  - *Hardvér:* Interaktívna tabuľa, notebook, audiotechnika (reproduktory), digitálny fotoaparát/tablet, diktafón na nahrávanie zvukov.
  - *Softvér a online platformy:* Edukačné programy zamerané na miešanie farieb a rytmiku, legálne audio nahrávky (tradičné fašiangové piesne, detské pesničky, ukážky klasickej hudby na vyjadrenie nálad), overené detské edukačné portály.
- **Odborná a detská literatúra (Knižné zdroje):**
  - Metodické príručky pre predprimárne vzdelávanie zamerané na hudobnú, estetickú a regionálnu výchovu.
  - Detské encyklopédie o umení a farbách, obrázkové knihy o fašiangových zvykoch a tradíciách, rozprávkové knihy (pre inšpiráciu na karnevalové masky).
- **Ľudské a spoločenské zdroje (Komunita):**
  - *Rodina:* Rodičia ako priami aktéri a pomocníci pri výrobe masiek a valentínskych prekvapení.
  - *Miestna komunita:* Spolupráca s miestnymi organizáciami alebo pamätníkmi v obci, ktorí deťom môžu priblížiť autentické fašiangové zvykoslovie.

MAREC: PRÍRODA SA PREBÚDZA

1. Moja obľúbená kniha

2. Príroda sa prebúdza – kvapka cestovateľka

3. Pri potoku – živá a neživá príroda

4. Slovensko a moja rodná obec

V mesiaci marec sa oboznamujeme s knihou, priblížime deťom atmosféru knižnice, rozvíjame sústredenosť pri počúvaní čítaného textu, vedieme ich k prezeraniu ilustrácií, šetrnému zaobchádzaniu s knihou. Rozvíjame poznatky o ďalšom ročnom období, zoznamujeme sa s prvými jarnými kvietkami, pozorujeme zmeny v prírode v súvislosti s ročným obdobím, spoznávame cez priamy kontakt a hrami s vodou prostredie fauny a flóry pri vodných tokoch , význam vody pre život a jej premeny. Rozvíjame vnímanie a opisovanie zmien v prírode, kde dieťa v priamom kontakte so živou a neživou prírodou získa základy environmentálneho cítenia. Prehlbujeme vzťah k ľudovým tradíciám a pochopenie významu práce pre človeka vynášaním Moreny a vítaním jari. Vedieme k porozumeniu pojmu vlasť, symbolov Slovenska preukazovaním rešpektu a úcty voči nim. Prostredníctvom rôznych aktivít rozvíjame kladný vzťah k regiónu, zoznamujeme sa s jeho históriou, pamiatkami, kultúrnym životom a prírodným bohatstvom.

Stratégie : V marci prepájame literárnu výchovu s priamym zážitkovým environmentálnym bádaním pri vodnom toku:

- **Metóda hlasného čítania so zapojením detí (Interaktívne čítanie):** Využívaná pri práci s knihou na rozvoj sústredenosti, predstavivosti a slovnej zásoby. Metóda vedie deti k predvídaniu deja a šetrnému zaobchádzaniu s knihami.
- **Zážitkové vyučovanie a terénny výskum v prírode:** Priamy kontakt s flórou a faunou v okolí potoka. Deti prostredníctvom pozorovania a hier s vodou hľadajú rozdiely medzi živou a neživou prírodou.
- **Problémová a projektová metóda:** Modelový príbeh o „Kvapke cestovateľke“, kde deti samy experimentujú, navrhujú riešenia a zdôvodňujú význam vody pre život človeka, rastlín a zvierat.
- **Situačná metóda a dramatizácia zvykov:** Uchovávanie tradícií prostredníctvom rituálu vynášania Moreny. Deti sa cez ľudové hry a piesne aktívne stávajú nositeľmi regionálnej kultúry a spoznávajú význam zmeny ročných období.
- **Metóda názornosti a demonštrácie:** Prezentácia štátnych symbolov Slovenska a historických pamiatok obce s dôrazom na pestovanie vlastenectva a úcty.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY (VÝBER ZO ŠVP)

JK- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.

JK- Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá a uvedie jednoduché príklady.
JK- Uvažuje nad informáciami prezentovanými prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, porovnáva ich s vlastnou skúsenosťou a s tým, čo vie z iných zdrojov.
JK- Dokáže vysvetliť prenesený (symbolický) význam jednoduchých slovných spojení.
JK- Pri činnostiach s knihou rozumie a aktívne (v primeraných ekvivalentoch) používa výrazy ako autor, kniha, strana, spisovateľ.
JK- Používa knihu správnym spôsobom.
JK- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia.
JK- Vyčlení začiatočnú hlásku slova.
JK- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku.
MI- V obore od 1 do 10 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 10.
MI- Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje.
MI- Bez zisťovania počtu rozdelí (ak to ide) skupinku obrázkov na 2 skupinky s rovnakým počtom.
MI- Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...) opíše polohu objektu, umiestni predmet podľa pokynov, dá pokyn na umiestnenie predmetu na určené miesto.
MI- Postaví stavbu z primeraného množstva (do 10) stavebnicových dielcov podľa predlohy, podľa pokynov, na danú tému.
MI- Usporiada podľa veľkosti určeného rozmeru 3 až 4 predmety.
MI- Objaví a jednoducho opíše pravidlo postupnosti.
ČP- Odlišuje živé od neživých súčastí prírody.
ČP- Vymenuje ročné obdobia.
ČP- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.
ČP- Uvedie niektoré životné prejavy rastlín (napríklad klíčenie, rast, rozmnožovanie a pod.).
ČP- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí.
ČP- Uvedie príklady, kde sa v prírode nachádza voda.
ČP- Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka.
ČS- Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca a roka.

ČS - Uvedie adresu svojho bydliska.

ČS- Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia (napr. obchod, polícia, pošta, lekárska ambulancia a iné podľa lokálnych podmienok).

ČS- Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou.

ČS- Rozpozná štátne symboly Slovenskej republiky – zástava, hymna.

ČS- Pozná významné dominanty hlavného mesta Bratislavy, napr. Bratislavský hrad, rieku Dunaj

ČS- Identifikuje pozitívne a negatívne ľudské vlastnosti.

ČS- Rozlišuje vhodné a nevhodné správanie.

ČSP - Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.

ČSP- Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.

ČSP- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.

UK-HV- Spieva piesne a riekanky.

UK-HV- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.

UK-HV- Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.

UK-VV- Vystrihuje časti obrázkov.

UK-VV - Spája časti obrázkov lepením.

UK-VV- Dotvára tvary kresbou (maľbou) a pomenuje výsledok.

UK-VV- Dopĺňa (spresňuje) neurčitý tvar.

UK-VV- Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.

ZP- Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah.

ZP - Ovláda skok znožmo a skok cez prekážky

ZP- Ovláda rôzne techniky lezenia, plazenia a preliezania.

ZP- Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.

ZP- Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.

ZP- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách

Metódy a prostriedky hodnotenia aj dosahovania/dosiahnutia výkonových štandardov:

Hodnotenie má formatívny charakter a sleduje posun v predčitateľskej, environmentálnej a občianskej gramotnosti:

- **Rozhovor a spätná väzba (Retrospektívna analýza):** Po návrate od potoka alebo z exkurzie obce učiteľka v komunitnom kruhu pomocou otvorených otázok overuje, či deti dokážu opísať zmeny v prírode a zdôvodniť potrebu jej ochrany.

- **Analýza produktov detských činností:** Hodnotenie vlastnoručne vyrobených mini-knihovničiek, jarných kvietkov z papiera a kresieb našej obce. Sleduje sa kreativita, úroveň jemnej motoriky a koordinácia ruka-oko.
- **Didaktické triediace hry:** Hravé overovanie výkonových štandardov, kedy deti priraďujú obrázky alebo makety k správnym skupinám (napr. *„Čo patrí do živej prírody a čo do neživej?“* alebo *„Ktorý symbol patrí Slovensku a ktorý inému štátu?“*).
- **Súbežné pozorovanie správania a postojov:** Sledovanie toho, ako citlivo a bezpečne sa deti správajú v prírodnom prostredí pri potoku a ako prejavujú úctu k tradíciám pri vynášaní Moreny.

Inkluzívny rozmer:

Vekovo zmiešaná skupina nachádza v marci široké možnosti uplatnenia inklúzie cez prácu s knihou, zmyslové bádanie a komunitné tradície. Pri téme *Moja obľúbená kniha* rešpektujeme individuálne tempo a predčitateľskú gramotnosť detí – najmladšie deti sa zapájajú prezeraním ilustrácií a opisom pocitov z obrázkov, zatiaľ čo predškoláci rozvíjajú sústredenosť pri počúvaní dlhšieho textu. Deti s rečovými ťažkosťami alebo trémou motivujeme k prerozprávaniu príbehu pomocou bábok alebo preusporiadaním obrázkových kariet. Pri praktickom výskume vody v téme *Pri potoku* vnútorne diferencujeme náročnosť úloh – od jednoduchého prelievania vody a hádzania kamienkov u trojročných až po zložitejšie triedenie živej a neživej prírody u predškolákov. Počas obradu vynášania Moreny a vítania jari zapájame každé dieťa primerane jeho možnostiam do spoločného sprievodu a spevu, čím budujeme silný pocit komunitnej rovnosti a spolupatričnosti.

Digitálny rozmer: Digitálne technológie v marci slúžia ako zmysluplný prostriedok na vizualizáciu abstraktných prírodných cyklov a virtuálne spoznávanie krás našej vlasti. Pri téme *Príroda sa prebúdza – kvapka cestovateľka* využívame interaktívnu tabuľu na premietanie animovaného príbehu o kolobehu vody v prírode, čo deťom pomáha pochopiť premeny skupenstiev, ktoré nie je možné vidieť voľným okom. V téme *Slovensko a moja rodná obec* technológie rozširujú obzor detí – pomocou digitálnych máp (Google Earth) a video-prehliadok spoločne virtuálne navštevujeme hlavné mesto, štátne pamiatky a prírodné bohatstvo Slovenska, pričom deti prejavujú rešpekt a úctu k štátnym symbolom. Priamo v obci deti používajú digitálny fotoaparát na zdokumentovanie dôležitých historických budov a pamiatok našej dediny, z ktorých následne v triede na interaktívnej tabuli vytvárame digitálny rodný album nášho regiónu.

Učebné zdroje : Zdroje v marci spájajú klasickú literatúru, prírodné bohatstvo okolia a kultúrne symboly vlasti:

- **Materiálne a prírodné zdroje:**
    - *Knihy:* Detská beletria, leporelá, encyklopédie, rozprávkové knihy prinesené z domova na výstavku.
    - *Prírodné zdroje:* Voda z potoka, kamene, piesok, prvé jarné kvety (podbeľ, snežienka – na živé pozorovanie), vŕbové prútie.
    - *Kultúrne artefakty:* Slamená bábka Morena, tradičné oblečenie alebo stuhy na jej vynášanie, makety štátnych symbolov (vlajka, znak, hymna).
- **Digitálne zdroje:**
    - Interaktívna tabuľa, notebook, digitálny fotoaparát pre deti, reproduktory.
    - Animovaný kolobeh vody, zvuky tečúceho potoka a jarného spevu vtáctva, nahrávka štátnej hymny SR, prezentácie s historickými fotografiami obce.
- **Knižné a metodické zdroje:**
    - Metodické príručky pre regionálnu a environmentálnu výchovu v MŠ.
    - Regionálna literatúra, kronika obce alebo monografia o histórii a pamiatkach danej lokality.
- **Ľudské a spoločenské zdroje:**
    - Lokálna knižnica (exkurzia), pamätníci z obce, rodičia spolupracujúci na zbere kníh, samotné prírodné prostredie (potok, lúka, obecné pamiatky).

APRÍL: ČO SA DEJE?

1. Povedalo semienko

2. Vyliahlo sa kuriatko

3. Veľká noc – sviatky jari

4. Tajomný vesmír

Približujeme deťom tradície veľkonočných sviatkov, pripravujeme tvorivé dielne, kde rôznymi technikami majú možnosť vytvoriť veľkonočné dekorácie. Rozširujeme si poznatky o téme vesmír prostredníctvom prezerania encyklopédií, návštevou hvezdárne. V rámci ochrany životného prostredia a Dňa Zeme učíme deti separovať odpad, zapájame ich aj s rodinou do činností pri úprave školského dvora. Priamym pozorovaním spoznávajú život domácich zvierat a ich mláďat. Zoznámia sa s jarnými prácami v záhrade, spoznajú význam práce, pestujú si pozitívny vzťah k pracovným činnostiam.

Stratégie: V apríli dominuje praktická pracovná činnosť, projektové vyučovanie v záhrade a zážitková exkurzia:

- **Projektová metóda a zážitkové učenie v teréne:** Dlhodobé sledovanie rastu rastlín od semienka po klíček. Deti sa cez priamu prácu v záhrade zoznamujú s jarnými prácami, spoznávajú význam ľudskej práce a pestujú si k nej pozitívny vzťah.
- **Metóda priameho pozorovania (Exkurzia):** Návšteva blízkej farmy/pasienkov na sledovanie domácich zvierat a ich mláďat, a návšteva hvezdárne na zmyslové ukotvenie poznatkov o hviezdach a planétach.
- **Heuristické metódy a ekologické hry:** Praktické separovanie reálneho odpadu na školskom dvore v rámci Dňa Zeme, bádanie a hľadanie súvislostí, prečo je potrebné chrániť našu planétu.
- **Dramatizácia a situačné hry na dielňach:** Uchovávanie veľkonočných tradícií a zvykov (šibačka, polievačka) prostredníctvom rolových hier, piesní, tancov a tradičného zdobenia dekorácií v spolupráci s rodinou.
- **Konštruktívne a modelovacie stratégie:** Vytváranie modelov slnečnej sústavy, rakiet a planét z odpadového a recyklovateľného materiálu, čo rozvíja tvorivosť a priestorovú predstavivosť.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY (VÝBER ZO ŠVP)

JK- Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.

JK - Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.

JK- Rozumie spisovnej podobe jazyka.

JK - Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.

JK- Používa knihu správnym spôsobom.

JK - Rozčlení zvolené slová na slabiky.

JK- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku.

MI- V obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine.

MI - Určí (označí) objekt na základe popisu polohy pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...).

MI- Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázok podľa predlohy, pokynov a na danú tému.

MI - V usporiadanom rade určí objekt na základe slov prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný, predposledný, pred, za, hneď pred a hneď za.

MI- Rozhodne, či daný objekt má/nemá danú vlastnosť.

MI- Vytvorí dvojicu objektov na základe danej logickej súvislosti.

ČP- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.

ČP - Identifikuje rôznorodosť rastlinnej ríše.

ČP- Uvedie potravinový a technický úžitok niektorých úžitkových rastlín a húb.

ČP- Rozpozná vybrané poľnohospodárske rastliny.

ČP- Uvedie niektoré životné prejavy rastlín (napríklad klíčenie, rast, rozmnožovanie a pod.).

ČP- Opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny.

ČP - Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše.

ČP- Identifikuje niektoré životné prejavy živočíchov

ČP- Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov.

ČP- Rozpoznáva mláďatá vybraných živočíšnych druhov a pomenúva ich.

ČP- Opíše spôsoby starostlivosti o niektoré živočíchy.

ČP- Opíše Zem ako súčasť vesmíru.

ČP- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (svetlo a tiene, teplo a horenie, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie, zvuk, sila a pohyb).

ČS- Opíše režim dňa.

ČS - Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou.

ČS- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania v úlohe cestujúceho v hromadnej doprave a v úlohe spolujazdca.

ČS- Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.

ČS - Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie či vodnú plochu.

ČS- Sústredí sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností.

ČS- Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu – pozitívne i negatívne.

ČS- Odmieta nevhodné správanie.

ČSP - Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.

ČSP- Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu.

ČSP- Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.

ČSP- Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií (napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt).

UK-HV- Spieva piesne a riekanky.

UK-HV- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.

UK-HV - Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.

UK-VV - Spája časti obrázkov lepením.

UK-VV- Používa rôzne maliarske nástroje.

UK-VV- Opíše obsah kresby.

UK-VV- Reaguje výtvarnými prostriedkami na výtvarné dielo

ZP - Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka.

ZP- Má správne držanie tela v stoji a v sede.

ZP- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.

ZP - Ovláda skok znožmo a skok cez prekážky.

Metódy a prostriedky hodnotenia aj dosahovania/dosiahnutia výkonových štandardov: Hodnotenie overuje úroveň rozvoja praktických pracovných zručností, jemnej motoriky a ekologického povedomia:

- **Praktická skúška a overenie pracovných zručností:** Učiteľka priamo v záhradke alebo na školskom dvore pozoruje a hodnotí, ako deti manipulujú s detským záhradným náradím, ako pristupujú k sadeniu a či prejavujú pozitívny vzťah k práci.
- **Analýza estetických a konštrukčných produktov:** Hodnotenie veľkonočných dekorácií, maľovaných kraslíc a trojrozmerných modelov vesmíru. Sleduje sa vynaložené úsilie, originalita, pokrok v strihaní, lepení a jemnej motorike.
- **Didaktické hry a kvízy s otvorenými otázkami:** Po návšteve hvezdárne alebo po Dni Zeme učiteľka overuje dosiahnutie kognitívnych štandardov (napr. hra „Kam patrí tento odpad?“ alebo rozhovor o vlastnostiach Zeme a Slnka).
- **Formatívne sebahodnotenie detí:** Deti na konci týždňa pomocou obrázkových symbolov (napr. semienko, lístok, kvet) samy vyjadrujú, ako sa im darilo v záhradke, čo nové objavili o vesmíre a ako pomohli našej planéte.

Inkluzívny rozmer:

Vekovo zmiešaná skupina v apríli ideálne uplatňuje inkluzívny rozmer prostredníctvom rôznorodých praktických, zmyslových a zážitkových činností. Pri téme *Povedalo semienko* a jarných prácach v záhrade zapájame všetky deti podľa ich fyzických možností – kým mladšie deti sa učia hrabať, prelievať vodu či sypať hlinu, predškoláci realizujú jemnejšie sadenie semienok a starostlivosť o záhony, čím spoločne zažívajú radosť z výsledkov svojej práce. V téme *Veľká noc* a na tvorivých dielňach prispôsobujeme techniky zdobenia vajíčok jemnomotorickým schopnostiam detí (od jednoduchého otláčania farieb pre najmenších po detaily pre starších a talentovaných), čím eliminujeme pocit zlyhania. Exkurziu do hvezdárne v rámci témy *Tajomný vesmír* a aktivity k Dňu Zeme (separovanie odpadu) organizujeme s dôrazom na individuálne potreby a tempo detí, pričom zložité vesmírne abstrakcie približujeme deťom s rôznou úrovňou kognitívnych schopností cez názorné makety, dotykové hry a rovesnícku kooperáciu.

Digitálny rozmer:

Digitálne technológie v apríli slúžia ako silný vizualizačný a dokumentačný nástroj, ktorý deťom otvára dvere do mikro- i makrosveta. Pri téme *Tajomný vesmír* využívame interaktívnu tabuľu na premietanie 3D simulácií slnečnej sústavy, pohybu planét a hviezd, čo deťom vizuálne približuje vesmírne javy pred samotnou návštevou hvezdárne. V téme *Vyliahlo sa kuriatko* technológie pomáhajú prekonať bariéry času – prostredníctvom krátkych časozberných videí deti sledujú fascinujúci proces liahnutia mláďat a vývoj embrya vo vajíčku. Počas Dňa Zeme využívame edukačné interaktívne hry na triedenie a separovanie odpadu v digitálnom prostredí triedy, čím si deti hravou formou fixujú ekologické návyky. Digitálny fotoaparát a tablet slúžia na zachytenie fáz rastu semienok, ktoré sme posadili, a na dokumentáciu spoločnej úpravy školského dvora s rodičmi, čím vytvárame elektronické portfólio jarných projektov MŠ

Učebné zdroje: Zdroje v apríli prepájajú reálne záhradnícke a ekologické potreby s modernými astronomickými pomôckami:

- **Materiálne, prírodné a pracovné zdroje:**
    - *Záhradkárske potreby:* Zemina, kvetináče, semienka (žerucha, fazuľa, kvety), sadenice, detské krhličky, lopatky, hrable.
    - *Ekologické pomôcky:* Farebné koše na separovaný odpad (papier, plast, sklo, bio), reálny odpad na trénovanie triedenia.
    - *Kreatívny a tradičný materiál:* Vyfúknuté vajíčka (kraslice), prútie na korbáče, stuhy, netradičné materiály na dekorácie.

- *Vesmírne pomôcky:* Glóbus, makety planét, baterka (na simuláciu dňa a noci / zatmenia).

- **Digitálne zdroje:**
  - Interaktívna tabuľa, notebook, projektor, tablet.
  - Astronomické programy pre deti (napr. virtuálne planetárium), edukačné videá o liahnutí kuriatka a ochrane prírody, interaktívne hry k Dňu Zeme.
- **Knižné a metodické zdroje:**
  - Detské astronomické atlasy a encyklopédie o vesmíre, obrázkové knihy o domácich zvieratách a ich mláďatách.
  - Metodiky pre envirovýchovu, zbierky veľkonočných vinšov, riekaniek a jarných piesní.
- **Ľudské a spoločenské zdroje:**
  - Pracovníci hvezdárne/planetária (exkurzia), lokálny farmár alebo chovateľ domácich zvierat, rodičia (spoločná úprava dvora v rámci komunitného dňa), samotný areál školskej záhrady.

MÁJ: MÁJOVÉ PREKVAPENIA

1. Moja rodina **3. Malí remeselníci**

2. Mamička má sviatok **4. Cestou – necestou**

Téma je zameraná na identifikáciu príbuzenských vzťahov, pochopenie štruktúry, funkcie rodiny a roly otca a matky. Našim cieľom je poukázať na hodnotu rodiny ako symbol bezpečia, ochrany a lásky. Deti vedieme k vyjadreniu predstáv a poznatkov, čo v živote človeka znamená mama, rodina. Prehlbujeme citové väzby a posilňujeme vzťah dieťaťa k matke, povzbudzujeme

úsilie detí pri príprave osláv Dňa matiek výrobou darčeka, nácvikom programu na besiedku. Deti poznávajú tradičné remeslá, ktoré boli rozšírené hlavne na vidieku. Zámerom je vypestovať u detí zodpovedné správanie – bezpečnosť na ceste, a vypestovať pozitívny vzťah k záchranným zložkám. Nadviažeme na dopravu a dopravné prostriedky, kde si rozšíria deti poznatky o bezpečnosti na ceste, o policajnej ochrane a plánujeme aj návštevu policajtov.

Stratégie: V máji dominujú emocionálne apelujúce stratégie, rolové hry na profesie, tvorivé remeselné dielne a zážitkové besedy:

- **Metóda citového apelovania a prosociálneho rozhovoru:** Využívaná pri témach o rodine a mamičkách. Cieľom je verbalizovať hodnotu domova, pochopiť rolu otca a matky a prebudiť v deťoch prirodzenú túžbu prejavovať lásku, úctu a vďačnosť.
- **Zážitkové vyučovanie a rolové hry (Simulácia profesií):** V téme *Malí remeselníci* sa deti hrou na kováčov, tkáčov či hrnčiarov oboznamujú s vidieckou históriou, rozvíjajú si vzťah k manuálnej práci a tradíciám regiónu.
- **Praktická tvorivá činnosť a konštruovanie:** Výroba vlastnoručných darčekov pre mamičky k ich sviatku a manipulácia s netradičným materiálom (hlina, vlna, drôt), čím stimulujeme jemnú motoriku a trpezlivosť.
- **Problémové učenie a situačné hry k doprave:** Riešenie modelových krízových situácií v podtéme *Cestou – necestou* (napr. *„Čo urobíš, ak sa stratíš v meste?“* alebo *„Aký dopravný prostriedok zavoláš, ak niekto ochorie?“*).
- **Metóda priamej ukážky a besedy (Zážitková exkurzia):** Stretnutie a riadený rozhovor s príslušníkmi policajného zboru priamo v MŠ alebo na policajnej stanici, zameraný na pestovanie dôvery k záchranným zložkám a bezpečnosť na ceste.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY (VÝBER ZO ŠVP)

JK - Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.

JK- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.

JK- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.

JK- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.

JK- Identifikuje niektoré písmená abecedy.

JK- Rozčlení zvolené slová na slabiky.

JK- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov.

MI- Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom.

MI- Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...) dokreslí obrázok podľa pokynov, dá pokyn na dokreslenie obrázka na určené miesto.

MI- Nakreslí, rozlíši, vymodeluje a pomenuje rovnú a krivú čiaru.**MI**- Na základe pokynov daných pomocou symbolov ↓, ←, →, ↑ (alebo pomocou iných dohodnutých symbolov pre pohyb v štvorcovej sieti) sa dokáže pohybovať v štvorcovej sieti.

MI- Pri usporiadaní 3 predmetov určí predmet s najväčším zvoleným rozmerom. Túto skutočnosť vysloví pomocou slov s predponou naj (najdlhší, najkratší, najužší, najtenší ...).

MI- Opíše polohu predmetov v usporiadanom rade a umiestni v ňom predmet podľa týchto pokynov.

MI - Uvedomuje si existenciu masmédií (vie identifikovať, že niečo počul v televízii, v rádiu, že existujú časopisy).

ČP - Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.

ČP- Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov.

ČP- Opíše ľudské telo v základných anatomických kategóriách.

ČS- Opisuje známe trasy na základe orientačných bodov.

ČS- Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia (napr. obchod, polícia, pošta, lekárska ambulancia a iné podľa lokálnych podmienok).

ČS- Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou.

ČS - Pozná a dodržiava základné pravidlá správania sa účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov.

ČS- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania sa v úlohe cestujúceho v hromadnej doprave a úlohe spolujazdca.

ČS- Pozná rôzne druhy dopravných prostriedkov.

ČS- Pozná význam vybraných dopravných značiek.

ČS- Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie či vodnú plochu.

ČS- Pozná najznámejšie prírodné krásy našej vlasti, napr. Vysoké Tatry alebo Dunaj.

ČS- Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok.

ČS- Vymenuje členov blízkej rodiny, identifikuje príbuzenské vzťahy v blízkej rodine.

ČS- Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.

ČS- Poskytne iným pomoc.

ČSP- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.

ČSP- Pozná niektoré tradičné remeslá.

ČSP- Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií (napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt).

UK-HV- Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam.

UK-HV- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.

UK-HV- Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.

UK-VV- Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju.

UK-VV- Ovláda niekoľko techník maľovania.

UK-VV- Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.

UK-VV- Kreslí postavu.

ZP- Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie.

ZP- Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku.

ZP- Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.

ZP- Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.

ZP- Zvládne turistickú prechádzku.

Metódy a prostriedky hodnotenia aj dosahovania/dosiahnutia výkonoých štandardov: Hodnotenie monitoruje socio-emocionálny pokrok, úroveň komunikácie, rozvoj jemnej motoriky a znalosť bezpečnostných pravidiel:

- **Súbežné pozorovanie sociálnych a citových prejavov:** Učiteľka priebežne sleduje, ako deti komunikujú o svojej rodine, či prejavujú pozitívne city, empatiu a priateľstvo k rovesníkom, a ako pristupujú k príprave osláv Dňa matiek.
- **Analýza rečových prejavov a pamäti:** Hodnotenie pripraveného kultúrneho pásma (básne, piesne, vinše) – sleduje sa plynulosť vyjadrovania, pamäťové schopnosti detí a zvládnutie trémy pred publikom.
- **Didaktické testovacie hry a triedenie:** Pomocou makiet a obrázkov dopravných prostriedkov učiteľka overuje, či deti bezpečne rozlíšia a priradia autá polície, hasičov a záchraniek k správnym telefónnym číslam a situáciám.
- **Analýza produktov detských činností:** Hodnotenie darčekov pre mamičky a remeselných výrobkov (napr. modelovanie z hliny, pletenie z vlny). Sleduje sa pokrok v jemnej motorike, koordinácia oboch rúk a miera tvorivosti dieťaťa.

Inkluzívny rozmer:

Vekovo zmiešaná skupina nachádza v máji priestor pre uplatnenie inklúzie prostredníctvom citlivej diferenciácie a rešpektovania rozmanitosti rodinných prostredí. Pri témach *Moja rodina* a *Mamička má sviatok* pristupujeme k deťom s vysokou pedagogickou citlivosťou – uvedomujeme si rôznorodosť rodinných štruktúr (neúplné rodiny, deti v starostlivosti starých

rodičov) a pojmy rodina a matka komunikujeme ako symboly lásky, bezpečia a starostlivosti, ktoré môže dieťaťu poskytnúť akákoľvek blízka osoba. Počas nácviku programu na besiedku ku Dňu matiek rešpektujeme individuálne talenty a limity detí (napr. deti s logopedickými ťažkosťami alebo trémou sa sebaisto prejavia v spoločnom tanci, pohybovej skladbe alebo odovzdaním darčeka). Pri téme *Malí remeselníci* prispôsobujeme náročnosť tradičných tvorivých techník (tkanie, modelovanie z hliny, práca s drevom) možnostiam od najmladších detí po talentovaných predškolákov. Počas besedy s policajtmi uplatňujeme inkluzívny prístup tak, že odbúravame prípadný strach z uniforiem a hravou formou učíme každé dieťa primerane jeho kognitívnym schopnostiam, ako požiadať záchranné zložky o pomoc v krízovej situácii.

Digitálny rozmer:

Digitálne technológie v máji slúžia ako kreatívny a komunikačný prostriedok, ktorý pomáha deťom spracovať osobné i spoločenské témy. Pri téme *Moja rodina* využívame interaktívnu tabuľu na prezentáciu rodinných fotografií, ktoré deti priniesli z domu, pričom deti samy digitálnym ukazovátkom označujú a opisujú príbuzenské vzťahy, čím rozvíjajú súvislé vyjadrovanie a sebadôveru. K sviatku mamičiek uplatňujeme digitálny rozmer formou audio a video nahrávok: zaznamenávame s deťmi krátke vyznania lásky a básničky pre mamičky, z ktorých učiteľka zostaví digitálne vianočno-jarné rodinné pásmo alebo video-pozdrav. Pri téme *Malí remeselníci* technológie kompenzujú nedostupnosť niektorých historických nástrojov – cez veku primerané dokumentárne ukážky deti sledujú prácu hrnčiara, kováča či tkáča priamo v dielni. V téme *Cestou – necestou* simulujeme dopravné situácie pomocou interaktívnych programov na tabuli (napr. správne prechádzanie cez cestu, reakcie na semafor, priraďovanie vozidiel k záchranným zložkám), čo deťom vizuálne fixuje zásady bezpečnosti ešte pred reálnou návštevou policajtov

Učebné zdroje: Zdroje v máji kombinujú rodinné artefakty, tradičné remeselné materiály a reálne vybavenie záchranných zložiek:

- **Materiálne, tradičné a pracovné zdroje:**
    - *Osobné a rodinné predmety:* Rodinné fotografie detí, kreslené rodokmene, rekvizity na besiedku.
    - *Remeselný materiál:* Hrnčiarska hlina, plastelína, samotvrdnúca hmota, vlna, tkáčske rámy, makety tradičných nástrojov, prírodniny na aranžovanie darčekov.
    - *Dopravná a bezpečnostná výchova:* Detské dopravné značky, reflexné prvky, makety semaforov, prenosné terčíky.
- **Digitálne zdroje:**

- Interaktívna tabuľa, notebook, projektor, digitálny diktafón na nahrávanie básničiek, videokamera/tablet na záznam besiedky.
- Krátke edukačné filmy o tradičných remeslách na slovenskom vidieku, interaktívne animácie o pravidlách pre chodcov a cyklistov, piesne o rodine a mamičkách.

- **Knižné a metodické zdroje:**
  - Obrázkové knihy a encyklopédie o doprave, záchranných zložkách a profesiách.
  - Metodické príručky pre regionálnu výchovu, zbierky básní, piesní a scenáre k oslave Dňa matiek.
- **Ľudské a spoločenské zdroje:**
  - Mamičky a rodinní príslušníci (ako hostia a publikum), príslušníci Policajného zboru SR (v rámci plánovanej návštevy/besedy), miestni ľudoví remeselníci alebo pamätníci v obci.

JÚN: DETSKÉ RADOVÁNKY

1. Sviatok detí
2. Exotické zvieratá - ZOO
3. Leto prišlo
4. Lúčime sa so škôlkou

Na začiatku oslávime sviatok všetkých detí - hrami, súťažami, darčekmi. Priblížime si život detí iných rás a kultúr. Zistíme, že nezáleží na farbe pleti, ale na vlastnostiach a postojoch každého človeka. Spoznávame druhy exotických zvierat, stromov, prostredia v iných krajinách, svetadieloch. Využijeme digitálne technológie a masmédiá k poznávaniu.

Oboznámime sa s ročným obdobím leto a jeho charakteristickými znakmi. Deti zážitky vyjadria pohybom ale aj výtvarne. Pomenujeme letné športy, uskutočníme výlety a vychádzky do prírody, ZOO. Rozlúčime sa s predškolákmi, ktorí odchádzajú do ZŠ, budeme diskutovať o zážitkoch z pobytu v MŠ.

Stratégie: V júni dominujú zážitkové, pohybové, prezentačné a multikultúrne stimulačné stratégie:

- **Multikultúrna výchova a zážitková simulácia:** Spoznávanie tradícií, hier a života detí vo svete prostredníctvom príbehov, ukážok a zážitkových aktivít. Stratégia učí deti prijímať inakosť a rozvíja toleranciu.
- **Terénna exkurzia a priame pozorovanie:** Celodenný výlet do ZOO a pravidelné vychádzky do letnej prírody. Deti spoznávajú vlastnosti exotických i domácich zvierat a charakteristické znaky leta v priamom kontakte s realitou.
- **Prezentačné a sebahodnotiace metódy (Reflexia):** Využívané pri lúčení sa so škôlkou. Predškoláci pred publikom (rodičia, mladší kamaráti) prezentujú svoje zručnosti v slávnostnom programe, prekonávajú ostych a verbalizujú svoje priania do budúcnosti.
- **Pohybové a rekreačné stratégie:** Organizácia športových hier, letných disciplín a súťaží na školskom dvore k MDD. Deti vyjadrujú radosť z leta pohybom, rozvíjajú si hrubú motoriku a učia sa zásadám fair-play.
- **Esteticko-výtvarné metódy:** Vyjadrenie emócií a letných zážitkov prostredníctvom netradičných výtvarných techník (kresba na chodník kriedami, maľovanie na veľkoplošný papier vonku).

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY (VÝBER ZO ŠVP

JK- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.

JK- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.

JK- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.

JK- Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu textu a dokáže predvídať dej, domýšľať (dedukovať) obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách a pod.

JK- Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom. Rozčlení zvolené slová na slabiky.

JK- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.

MI- V obore do 10 vytvorí skupinu predpísaných predmetov s určeným počtom a zo skupiny predmetov oddelí skupinu s určeným počtom.

MI- Postaví stavbu z primeraného množstva (do 10) stavebnicových dielcov podľa predlohy, podľa pokynov, na danú tému.

MI- Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázok podľa predlohy, pokynov a na danú tému.

MI- Vytvorí (nakreslí) podľa daného vzoru (do 6 objektov) alebo pravidla jednoduchú postupnosť objektov.

MI- Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možností konkrétnej materskej školy), ktorá simuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti (po štvorčekoch aj po vrcholoch), vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu a to aj s prekážkami, pri tom zbiera a ukladá určené predmety, dodržiava správne poradie činností. Naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty.

MI- Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možností konkrétnej materskej školy), vie kresliť, farebne vypĺňať uzavreté plochy, vyberať a umiestňovať obrázky.

ČP- Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov.

ČP - Vymenuje ročné obdobia.

ČP- Vie, že rôzne druhy živočíchov vyžadujú pre svoj život rôzne druhy potravy.

ČP- Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov.

ČP- Opíše ľudské telo v základných anatomických kategóriách.

ČP- Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka.

ČS - Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.

ČS- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobnostných predpokladov.

ČS- Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.

ČS- Opíše aktuálne emócie.

ČS- Ocení dobré skutky.

ČS- Presadzuje sa v hre alebo v činnosti spoločensky prijateľným spôsobom.

ČS- Odmieta kontakt s neznámymi osobami.

ČSP- Vymenúva rôzne prírodné materiály (napr. kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.).

ČSP- Chápe technický náčrt ako návod pre vytvorenie predmetu.

ČSP- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.**UK-HV**- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte.

UK-HV- Spieva piesne a riekanky.

UK-HV- Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.

UK-HV- Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.

UK-VV- Hravo experimentuje s farbami.

UK-VV- Kreslí postavu.

UK-VV- Používa rôzne kresliarske nástroje.

UK-VV- Opíše obsah kresby.

ZP- Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie.

ZP- Má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.).

ZP- Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.

ZP- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.

Metódy a prostriedky hodnotenia aj dosahovania/dosiahnutia výkonoých štandardov:

Hodnotenie monitoruje pripravenosť na školu, úroveň sociálnej zrelosti, komunikácie a multikultúrneho cítenia:

- **Záverečná pedagogická diagnostika školskú zrelosti:** Sledovanie predškolákov v záverečných činnostiach (grafomotorika, matematické predstavy, sociálna a emocionálna zrelosť, samostatnosť) na overenie dosiahnutia profilu absolventa.
- **Riadený rozhovor a spätná väzba (Diskusia o zážitkoch):** Učiteľka v komunitnom kruhu na základe premietania fotografií hodnotí, ako deti dokážu formulovať svoje myšlienky, opisovať spomienky a hodnotiť svoje vlastné správanie počas pobytu v MŠ.
- **Analýza produktov detských činností:** Hodnotenie darčekov na rozlúčku, letných malieb a kresieb zvierat zo ZOO. Sleduje sa koordinácia ruka-oko, úroveň detailov v detskej kresbe a miera tvorivosti.
- **Súbežné pozorovanie správania na verejnosti:** Sledovanie sebaobsluhy, disciplíny a dodržiavania bezpečnostných pravidiel počas výletu do ZOO a exkurzií mimo areálu školy.

Inkluzívny rozmer:

Vekovo zmiešaná skupina nachádza v júni vrchol uplatnenia inklúzie prostredníctvom osláv, medzinárodnej tolerancie a emocionálnej podpory. Pri podtéme *Sviatok detí* búrame akékoľvek bariéry predsudkov – spoznávaním života detí iných rás a kultúr učíme deti, že nezáleží na farbe pleti, ale na postojoch a vlastnostiach človeka. Súťaže k MDD plánujeme s ohľadom na heterogénnu skupinu (športové disciplíny vnútorne diferencujeme, aby trojročné aj šesťročné deti zažili úspech a radosť). Počas výletu do ZOO (*Exotické zvieratá*) citlivo prispôsobujeme tempo chôdze a odpočinku najmladším deťom, pričom staršie deti prirodzene preberajú rolu ochrancov a pomocníkov. Najsilnejší inkluzívny moment nastáva v podtéme *Lúčime sa so škôlkou* – rozlúčka nie je len záležitosťou predškolákov. Zapája sa do nej celá trieda. Mladšie

deti pripravujú pre odchádzajúcich kamarátov darčeky, čím posilňujeme plynulý prechod predškolákov do základnej školy a u mladších detí budujeme sebadôveru a motiváciu na ďalší rok.

Digitálny rozmer:

Digitálne technológie v júni slúžia ako brána do vzdialeného sveta a ako archív spoločných spomienok. Keďže exotickú faunu a flóru iných svetadielov nemôžeme navštíviť osobne, pri téme *Exotické zvieratá - ZOO* využívame digitálne technológie a masmédiá na maximum. Prostredníctvom interaktívnej tabule a online encyklopédií deti virtuálne cestujú po kontinentoch, sledujú videá z reálnej divokej prírody a učia sa rozoznávať zvuky tropických či polárnych zvierat. Pri téme *Leto prišlo* využívame interaktívne programy na bezpečné správanie počas letných horúčav a pri vode. Kľúčovú rolu majú technológie v téme *Lúčime sa so škôlkou* – učiteľka spolu s deťmi premieta fotografie a videá zozbierané počas celého roka (alebo celého pobytu predškolákov v MŠ). Táto digitálna retrospektíva slúži ako podklad pre hlboké reflexívne diskusie detí o ich zážitkoch, priateľstvách a pokrokoch, ktoré v materskej škole dosiahli.

Učebné zdroje:

Zdroje v júni prepájajú medzinárodné kultúrne témy, svetovú faunu a materiály spojené s prestížnym aktom rozlúčky:

- Materiálne, športové a tradičné zdroje:
    - *Športové a zábavné vybavenie:* Pomôcky na súťaže (laná, kužele, lopty, tunely na preliezanie), kriedy na chodník, darčeky a diplomy k MDD.
    - *Rozlúčkové rekvizity:* Tablo predškolákov, absolventské stuhy, šerpy, darčekové knižky pre budúcich prvákov, pamätníčky.
- Digitálne zdroje:
    - Interaktívna tabuľa na virtuálne cestovanie po svete, notebook, videokamera/tablet na záznam rozlúčkovej slávnosti, projektor.
    - Multimediálne prezentácie o svetadieloch, online prenosy z webkamier svetových ZOO (priame sledovanie zvierat), legálne hudobné nahrávky rozlúčkových piesní a hymien predškolákov.
- Knižné a metodické zdroje:
    - Veľké ilustrované atlasy exotických zvierat, mapy sveta a glóbus pre deti.
    - Detská literatúra o škole a prvákoch (napr. *Maťko a Kubko v škole*), scenáre rozlúčkových slávností v MŠ.
- Ľudské a spoločenské zdroje:

- Budúci prváci (predškoláci) a ich rodičia (ako hostia rozlúčky), pracovníci ZOO (ako odborní sprievodcovia), širšia verejnosť obce a samotné prostredie prírody v letnom období.

V našej materskej škole doplňujeme učebné osnovy aj doplňujúcimi rozvíjajúcimi projektami:

ROZVÍJAJÚCI PROJEKT: „EVIČKA A ADAMKO“

Zameranie: Environmentálna výchova, zdravý životný štýl a environmentálne kompetencie

Charakteristika projektu

Rozvíjajúci projekt „Evička a Adamko“ je interným programom našej materskej školy, ktorý reflektuje jej jedinečnú polohu v horskom prostredí a napĺňa ciele zdravého životného štýlu. Výnimočné prírodné zázemie školy (lesy, lúky, blízke farmy) vytvára optimálne podmienky na to, aby deti nespoznávali svet len pasívne z kníh, ale prostredníctvom priamej skúsenosti, zmyslového bádania a zážitkového učenia. Projekt systematicky prepája ochranu prírody so starostlivosťou o vlastné telesné a duševné zdravie.

Hlavné ciele projektu:

- **Utvárať environmentálne kompetencie:** Formovať u detí elementárne ochranárske postoje, citlivo vnímať jedinečnosť a krásu najbližšieho prírodného prostredia a chápať vzájomné prepojenie medzi človekom a prírodou.
- **Podporovať zdravý životný štýl a prevenciu:** Cielene rozvíjať pohybové schopnosti detí v špecifickom prírodnom teréne, podporovať ich otužilosť, formovať základy správnej výživy a preventívne predchádzať civilizačným ochoreniam (obezita, kazivosť zubov).

- **Rozvíjať praktické ochranárske zručnosti:** Viesť deti k aktívnej pomoci prírode prostredníctvom jednoduchých, veku primeraných činností (separovanie odpadu, starostlivosť o zvieratá, čistenie okolia).

Harmonogram aktivít a rozvoj kľúčových kompetencií detí

Mesiac	Edukačný zámer (Cieľ)	Obsahová náplň / Aktivita	Rozvíjané kompetencie (Zručnosti)
September	Podporovať zodpovedný vzťah k čistote okolia a praktické ochranárske zručnosti.	**Čistenie školského dvora** a najbližšieho okolia školy.	Psychomotorické a pracovné kompetencie
Október	Rozvíjať pohybovú aktivitu, otužovanie a inkluzívnu spoluprácu s rodinou.	**Spoločná šarkaniáda** na okolitých lúkach.	Psychomotorické, sociálne a osobnostné
	Podporovať vzťah k práci a spoznávať sezónne spracovanie plodov jesene.	**Jesenná oberačka** a starostlivosť o záhradu.	Psychomotorické a učebné kompetencie
	Motivovať k zdravej výžive a konzumácii domáceho ovocia ako prevencii obezity.	**Deň jablka** (ochutnávky, spracovanie ovocia).	Kognitívne a učebné kompetencie
	Rozvíjať telesnú zdatnosť v lesnom teréne a učiť sa bezpečnosti v prírode.	**Jesenná turistická vychádzka** do okolitých hôr.	Psychomotorické a osobnostné kompetencie
	Rozvíjať poznatky o faune prostredníctvom priameho kontaktu so zvieratami.	**Návšteva sokoliarov** v materskej škole.	Kognitívne a učebné kompetencie
	Poznať, rozlíšiť a vyberať si zdravé potraviny v dennom režime.	**Pyramída zdravia** (triedenie a tvorba makiet).	Učebné a kognitívne kompetencie
November	Zdôvodniť význam starostlivosti o zdravie a formovať pozitívne postoje k prevencii.	**Beseda so zdravotnou sestrou** (Záchrana zdravia).	Kognitívne a sociálne kompetencie
	Poznať význam ústnej hygieny a osvojiť si správnu techniku čistenia zubov.	**Beseda s dentálnou hygieničkou** (Zdravý úsmev).	Učebné a psychomotorické kompetencie
Január	Prejaviť praktickú tvorivosť pri výrobe produktov z prírodnín v spolupráci s rodinou.	**Výroba vtáčích kŕmidiel** (Tvorivé dielne).	Kreatívne, psychomotorické a sociálne
	Chrániť prírodu, učiť sa pomáhať zveri v zime na základe zážitkového učenia.	**Potulky s poľovníkom** (Zimné prikrmovanie zveri).	Učebné, kognitívne a proenvironmentálne

Marec	Pozorovať premeny prírody a kolobeh vody na základe zážitkových pokusov.	**Kvapka cestovateľka** (Pokusy s vodou a ľadom).	Kognitívne, učebné a bádateľské
	Rozvíjať lokomočné pohyby na špecifickom jarnom teréne a otužovať organizmus.	**Jarná turistická vychádzka** (Prebúdzanie lesa).	Psychomotorické a osobnostné kompetencie
Apríl	Trénovať správne separovanie a recykláciu odpadu tvorivým a hravým spôsobom.	**Deň Zeme: Ekovláčik-separáčik** (Ekohry).	Učebné a proenvironmentálne kompetencie
	Podporovať zvedavosť, túžbu po poznaní a objavovaní makrosveta.	**Exkurzia do hvezdárne** (Spoznávame vesmír).	Kognitívne a učebné kompetencie
Máj	Poznať význam mliečnych výrobkov pre zdravý rast kostí a tela.	**Deň mlieka** (Mliečne ochutnávky a kvízy).	Učebné a kognitívne kompetencie
	Využívať vodné prostredie na rozvoj telesnej zdatnosti, otužilosti a odvahy detí.	**Predplavecká príprava** (Pre všetky vekové kategórie).	Psychomotorické a osobnostné kompetencie
	Osvojiť si pravidlá bezpečného správania sa chodcov v cestnej premávke.	**Dopravný deň** (Praktické simulations na kolobežkách).	Psychomotorické a sociálne kompetencie
Jún	Podporovať radosť z pohybu, súťaživosti a prekonávania prekážok.	**Športová olympiáda detí** (Hry na školskom dvore).	Psychomotorické a osobnostné kompetencie
	Rozvíjať sociálne zručnosti, kooperáciu a hodnotu rodiny pri spoločnej aktivite.	**Deň rodiny** (Komunitné popoludnie na dvore).	Osobnostné, sociálne a komunikačné
Celoročne	Systematicky aplikovať ochranárske postoje v každodennom živote školy.	**Pomáhame prírode** (Starostlivosť o areál MŠ).	Osobnostné, pracovné a proenvironmentálne

Inkluzívny rozmer projektu „Evička a Adamko“„

Nízky počet detí v našej vekovo zmiešanej jednotriedke nám umožňuje plne individualizovať environmentálne a športové aktivity podľa potrieb každého dieťaťa. Počas turistických vychádzok a praktických prác v záhrade (napr. Jesenná oberačka, Čistenie dvora) dôsledne uplatňujeme vnútornú diferenciáciu úloh – náročnosť, dĺžku trás a váhu náradia prispôsobujeme fyzickým možnostiam detí od najmladších po najstaršie, čím predchádzame únave a pocitu zlyhania. Staršie deti v duchu rovesníckej podpory prirodzene pomáhajú mladším pri prekonávaní terénnych prekážok či pri zimnom sánkovaní. Výnimočným prejavom inklúzie je naša predplavecká príprava, ktorú bezpečne absolvujú všetky deti v škole, nielen predškoláci. Pri kognitívnych a preventívnych aktivitách (Pyramída zdravia, besedy) využívame zmyslové

bádanie (hmat, čuch, chuť), čo umožňuje plnohodnotne sa zapojiť aj deťom s rečovými, komunikačnými alebo inými špecifickými ťažkosťami.“

Digitálny rozmer projektu „Evička a Adamko“

„Digitálne technológie v tomto projekte chápeme výhradne ako podporný a výskumný nástroj, ktorý dopĺňa, no nikdy nenahrádza priamu skúsenosť dieťaťa s prírodou a pohybom. Technológie využívame s prísnym ohľadom na psychohygienu (maximálne 10 – 15 minút v rámci aktivity). Digitálny rozmer uplatňujeme pri spracovaní zážitkov z terénu – deti pomocou detského fotoaparátu či tabletu dokumentujú rastliny, zvieratá na farmách alebo fázy liahnutia v projekte *Kvapka cestovateľka*. Tieto autentické zábery následne s učiteľkou analyzujeme prostredníctvom digitálneho mikroskopu a interaktívnej tabule, kde deti hravou formou (interaktívne ekohry k *Dňu Zeme*) triedia odpad a fixujú si ekologické návyky. Technológie nám zároveň otvárajú dvere do makrosveta, kedy pred návštevou *Hvezdárne* vizualizujeme vesmírne javy cez 3D simulácie na veľkej obrazovke.“

Učebné zdroje projektu „Evička a Adamko“

Na úspešnú realizáciu environmentálnych a zdravotno-preventívnych cieľov projektu využívame široké spektrum materiálnych, digitálnych, knižných a externých zdrojov, ktoré sú v plnom súlade s vývinovými osobitosťami detí predškolského veku:

- **Materiálne, prírodné a pracovné zdroje:**
    - *Záhradkárske a pracovné náradie:* Detské hrable, lopatky, metly, krhly na polievanie, vyvýšené záhony na školskom dvore, košíky na zber plodov.
    - *Bádateľské pomôcky:* Lupy (ručné a kelímkové), odmerné valce, nádoby na experimenty s vodou a ľadom, teplomery, pinzety.
    - *Ekologický materiál:* Farebne odlíšené nádoby na separovaný odpad, didaktické makety odpadkov, recyklovateľný a prírodný materiál (šišky, gaštany, kôra, listy) na tvorivé činnosti.
    - *Pohybové a športové pomôcky:* Šarkany, plavecké pomôcky (dosky, rezance, kolesá), detské kolobežky, reflexné vesty, kužele, prenosné dopravné značky.
- **Digitálne a multimediálne zdroje:**
    - Interaktívna tabuľa, digitálny mikroskop na pozorovanie štruktúry listov, pôdy či vločiek, detské digitálne fotoaparáty a tablety na dokumentáciu zmien v prírode.
    - Výučbové programy zamerané na ekológiu (napr. triedenie odpadu), licencované časozberné videá (rast semienka, liahnutie mláďat), overené edukačné rozprávky s environmentálnou tematikou.

- **Knižné a metodické zdroje:**
    - Detské encyklopédie o prírode, atlasy húb, rastlín, stôp zvierat a vesmíru, obrázkové knihy o anatómii ľudského tela.
    - *Odborná literatúra pre učiteľky:* Publikácie k environmentálnej výchove v MŠ, metodiky k programu *Kozmo a jeho priatelia* a príručky pre rozvoj zdravého životného štýlu v predprimárnom vzdelávaní.
- **Ľudské a spoločenské zdroje (Externé partnerstvá):**
    - Odborníci z praxe (ujo poľovník, sokoliari, zdravotná sestra, dentálna hygienička, pracovníci hvezdárne).
    - Rodičia detí (spolupráca pri Šarkaniáde, Dni rodiny a úprave areálu).
    - Samotné prírodné prostredie (les, lúky, potok, miestne farmy so zvieratami a ZOO).

ROZVÍJAJÚCI PROJEKT: „ĽUDOVÉ TRADÍCIE“

(Zameranie: Regionálna výchova, rozvoj identity, kultúrneho dedičstva a kreatívnych kompetencií)

Charakteristika projektu

Rozvíjajúci projekt „Ľudové tradície“ reprezentuje socio-kultúrny a umelecký pilier profilácie našej materskej školy. Jeho zámerom je systematické uchovávanie a rozvíjanie regionálnych tradícií, zvykoslovia, slovesného, výtvarného, hudobného a tanečného umenia s priamou väzbou na našu obec a **región horná Nitra**. Prostredníctvom integrácie prierezových tém (*osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova, výchova k tvorivosti*) budujeme u detí základy národného povedomia, historickej pamäte, patriotizmu a úcty k hodnotám našich predkov.

Hlavné ciele projektu

Výchova k tvorivosti je pilierom všetkých aktivít projektu. Priamo v edukačnom procese sa zameriavame na stimuláciu štyroch kľúčových zložiek detskej psychiky:

- **Fluencia (plynulosť):** Podnecovanie dieťaťa k produkcii čo najväčšieho množstva nápadov pri riešení tvorivých úloh.
- **Flexibilita (pružnosť):** Vedenie detí k rozmanitým, nestereotypným riešeniam a pohľadom na situácie.
- **Originalita (jedinečnost):** Podpora jedinečných a zriedkavých nápadov dieťaťa v umeleckom vyjadrení.
- **Fantázia a imaginácia:** Odbúravanie strachu z neobvyklých asociácií prostredníctvom slovných, pohybových či obrázkových hier.

Harmonogram aktivít a rozvoj kľúčových kompetencií detí

Mesiac	Edukačný zámer (Cieľ)	Obsahová náplň / Aktivita	Rozvíjané kompetencie (Zručnosti)
Október	Prejavovať úctu ku kultúrnym hodnotám a seniorom; rozvíjať základy sebadôvery pri prezentácii v regióne.	**Október – mesiac Úcty k starším** (Kultúrny program v ľudových krojoch).	Osobnostné, sociálne a komunikatívne
December	Poznávať hodnoty, návyky a predstavy našich predkov prostredníctvom rozprávkového symbolizmu.	**Vítame Mikuláša** (Rozlišovanie dobra a zla cez básne a piesne).	Osobnostné a citové kompetencie
	Aktívne participovať na príprave ľudových sviatkov a zvykoslovia zimného slnovratu.	**Zvyky na svätú Luciu** (Vymetanie kútov, tradície v triede).	Sociálne a učebné kompetencie
	Rozvíjať zručnosti a jemnú motoriku pri spracovaní tradičných materiálov v spolupráci s rodinou.	**Vianočné tvorivé dielne** (Zdobenie medovníkov, výroba ozdôb).	Informačné, psychomotorické a sociálne
	Spoznávať tradičné ľudové umenie, sakrálnu architektúru a históriu obce.	**Návšteva kostola – prezeranie jasličiek** v obci.	Učebné a kognitívne kompetencie
	Rozvíjať pamäť, rečové schopnosti a rytmizáciu tradičnej ľudovej slovesnosti.	**Vianočné vinše a koledovanie** (Slovesné umenie regiónu).	Komunikatívne a rečové kompetencie
	Pestovať kladný vzťah k ľudovej piesni; zvládať základy verejného vystupovania pred publikom.	**Vianočná besiedka pre rodiny** (Hudobno-pohybové pásmo).	Kognitívne, sociálne a estetické

Február	Rozvíjať koordináciu, hudobnú pamäť a orientáciu v priestore cez zvládnutie motívov ľudového tanca.	**Fašiangy a karneval** (Tanečná choreografia, zvykoslovie).	Psychomotorické a hudobné kompetencie
	Vyjadrovať city a nálady všedných i sviatočných dní predkov cez vnímanie obsahu ľudovej piesne.	**Na ľudovú nôtu** (Prezentácia a spev ľudových piesní v MŠ).	Kognitívne a umelecké kompetencie
Marec	Pochopiť význam zmien ročných období a aktívne udržiavať tradície vynášania symbolov zimy.	**Vynášanie Moreny** (Sprievod obcou, vítanie jari).	Učebné, sociálne a proenvironmentálne
Apríl	Preukazovať praktickú tvorivosť a zručnosť pri príprave tradičných veľkonočných dekorácií s rodinou.	**Veľkonočné tvorivé dielne** (Zdobenie kraslíc).	Informačné a pracovné kompetencie
	Poznať a interpretovať ľudové riekanky a vyčítanky viažuce sa k jarným zvyklostiam.	**Veľkonočné šibačky** (Ľudová slovesnosť v praxi).	Komunikatívne a sociálne kompetencie
	Pestovať patriotizmus a pozitívny vzťah k folklórnemu dedičstvu vlastného regiónu v spolupráci s rodinou.	**Prezentácia ľudových piesní v MŠ** (Súťaž / Prehliadka talentov).	Kognitívne, osobnostné a sociálne
Máj	Aktívne participovať na komunitnom živote obce a udržiavaní jarných zvykov.	**Stavanie májov v obci** (Spolupráca so samosprávou).	Psychomotorické a občianské kompetencie
	Prejavovať úctu k rodinným hodnotám a matke; zvládnuť sebaprezentáciu pred širšou komunitou.	**Deň matiek** (Kultúrny program v regionálnych krojoch).	Osobnostné, sociálne a komunikatívne
Jún	Poznávať históriu, kultúrne pamiatky a rozprávkové dedičstvo širšieho regiónu.	**Výlet na Bojnický zámok** (Spoznávame históriu a rozprávky).	Učebné a kognitívne kompetencie

Inkluzívny rozmer projektu „Ľudové tradície“

Vekovo zmiešaná skupina v našej rodinnej jednotriedke je ideálnym prostredím pre rozvoj inklúzie prostredníctvom folklóru a tradícií. Pri príprave kultúrnych programov (Úcta k starším, Vianočná besiedka, Deň matiek) uplatňujeme princíp rovnosti príležitostí a eliminujeme tlak na individuálny výkon. Každé dieťa získava rolu šitú na mieru jeho možnostiam (napr. deti s logopedickými problémami, špecifickými potrebami či trémou spievajú v kolektívnom zbore, rytmizujú na Orffových nástrojoch, hrajú bezslovné dramatické roly alebo pomáhajú s prípravou rekvizit). Spoločné tvorivé dielne s rodičmi (vianočné a veľkonočné) stierajú

sociálne, ekonomické a rodinné rozdiely, čím vytvárajú jednotnú, bezpečne prijímajúcu klímu. Pri spoznávaní remesiel prispôsobujeme náročnosť práce s materiálom (hlina, vlnené nite, cesto) možnostiam každej vekovej skupiny, vďaka čomu každé dieťa zažíva úspech.

Digitálny rozmer projektu „Ľudové tradície“

Využívanie digitálnych technológií v tomto projekte slúži ako citlivý a zmysluplný doplnok k uchovávaniu histórie a rozvoju komunikačných schopností detí. Keďže historická architektúra a staré remeselné postupy nie sú vždy dostupné v reálnom čase, využívame interaktívnu tabuľu a masmédiá na premietanie veku primeraných ukážok (práca kováča, hrnčiara, život na starom vidieku). Pri téme *Vianočné vinše* a *Ľudová pieseň* využívame digitálny diktafón a audiotechniku na nahrávanie a následnú sluchovú analýzu detských prejavov, čo deťom pomáha pracovať s intonáciou a rytmom. Sviatočné besiedky a spoločné dielne s rodinou dokumentujeme tabletom alebo fotoaparátom – z týchto záberov s deťmi v komunitnom kruhu vytvárame digitálne fotokroniky nášho regiónu, ktoré podporujú spätú reflexiu a hlboké diskusie o zážitkoch detí.

Učebné zdroje projektu „Ľudové tradície“

Na úspešné naplnenie cieľov regionálnej výchovy a rozvoja kultúrnej identity využívame tieto zdroje:

- **Materiálne, tradičné a umelecké zdroje:**
  - *Kultúrne artefakty:* Detské regionálne kroje (alebo ich súčasti – stuhy, lajblíky, klobúky), tradičné fašiangové masky, slamená bábka Morena, korbáče.
  - *Tradičné materiály:* Hrnčiarska hlina, cesto na medovníky, vosk a farby na kraslice, ovčia vlna, tkáčske rámy, prírodniny na vianočné aranžovanie.
  - *Hudobné nástroje:* Klavír/akordeón na sprievod, Orffov inštrumentár na rytmizáciu koledovania.
- **Digitálne a multimediálne zdroje:**
  - Interaktívna tabuľa na prezeranie historickej architektúry a krojov, audiotechnika na reprodukciu folklórnej hudby, digitálny diktafón, fotoaparát.
  - Audio nahrávky autentického folklóru hornej Nitry, video ukážky práce ľudových remeselníkov (ÚĽUV), digitálna fotokronika komunitných podujatí školy.
- **Knižné a metodické zdroje:**
  - Zbierky slovenských ľudových rozprávok, povestí z hornej Nitry, spevníky ľudových piesní, zbierky vinšov, vyčítaniek a riekaniek.

- Metodická literatúra*:* Publikácie a sprievodcovia regionálnou výchovou v MŠ, materiály vydané Hornonitrianskym múzeom.

- **Ľudské a spoločenské zdroje (Komunita):**
  - **Hornonitrianske múzeum v Prievidzi** (pravidelné návštevy organizovaných aktivít a dielní).
  - Miestna samospráva obce (organizácia spoločného stavania májov a kultúrnych podujatí).
  - Rodičia a starí rodičia detí (pomoc pri dielňach, zapožičiavanie artefaktov, účasť na besiedkach).
  - Historické objekty v regióne (Bojnický zámok, miestny kostol, architektúra obce).

6 VYUČOVACÍ JAZYK

Vyučovacím jazykom materskej školy je štátny jazyk – slovenský jazyk (§ 12 školského zákona). Vyučovací jazyk je v zhode s rozhodnutím ministerstva školstva o zaradení školy do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky a so zriaďovacou listinou.

7 SYSTÉM A KRITÉRIÁ HODNOTENIA DETÍ (PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA)

Hodnotenie detí v našej materskej škole nemá charakter porovnávania detí medzi sebou alebo tlaku na výkon. Má výhradne **formatívny (podporný) a diagnostický charakter**. Jeho cieľom je sledovať individuálny rozvojový posun každého dieťaťa, včas zachytiť jeho potreby a prispôsobiť im pedagogické pôsobenie.

Metódy a formy hodnotenia detí:

- **Priebežné pedagogické pozorovanie:** Základný nástroj učiteľa. Sleduje sa správanie, úroveň sebaobsluhy, sociálne zručnosti, hrubá a jemná motorika, kognitívne schopnosti a zapájanie sa do hier priamo v edukačnej činnosti a počas pobytu vonku.
- **Analýza produktov detskej činnosti:** Pravidelné vyhodnocovanie detských kresieb, malieb, pracovných listov a konštrukčných výtvorov, ktoré vypovedajú o posune v jemnej motorike a predstavivosti.
- **Diagnostické portfólio dieťaťa:** Každé dieťa má vlastnú zložku (portfólio), kde sa zhromažďujú diagnostické hárky, záznamy o pokrokoch a ukážky prác. Portfólio mapuje vývoj dieťaťa od nástupu až po odchod do ZŠ.

- **Odborná externá diagnostika (Depistáže):** V spolupráci s Centrom poradenstva a prevencie (CPP) v Prievidzi realizujeme cielené logopedické depistáže a depistáže školskej zrelosti pre predškolákov.
- **Sebahodnotenie detí:** Podporujeme deti, aby prostredníctvom ranného/komunitného kruhu a hravých prvkov (emotikony, symboly) samy slovne zhodnotili svoje pocity, úspechy a to, ako zvládli aktivitu.

Výsledky hodnotenia slúžia učiteľkám ako východisko pre plánovanie ďalšej činnosti (vnútornú diferenciáciu) a ako podklad pre kvalifikované poradenstvo rodičom v duchu úzkej rodinnej spolupráce.

Hodnotenie detí v profilových projektoch materskej školy

V súlade so zameraním našej školy priebežne vyhodnocujeme pokroky detí aj v rámci našich dvoch interných rozvíjajúcich programov:

- **V environmentálnom projekte „Evička a Adamko“ hodnotíme:**
  - *Postoje k prírode:* Ako dieťa reaguje na živú a neživú prírodu pri potoku, na lúke či v lese; či prejavuje súcit, záujem a snahu chrániť najbližšie životné prostredie.
  - *Ekologické návyky:* Úroveň samostatnosti pri separovaní odpadu v triede a na školskom dvore.
  - *Zdravotné návyky a telesnú zdatnosť:* Zvládnutie adaptability a otužovania pri pobyte vonku za každého počasia, úroveň odvahy a motorických zručností počas plaveckého výcviku a prekonávania zimných terénov.
- **V projekte „Ľudové tradície“ hodnotíme:**
  - *Sociálno-komunikačné zručnosti:* Schopnosť dieťaťa zapájať sa do kolektívnych ľudových hier, rytmizovať texty piesní a zvládnuť verejné vystupovanie na kultúrnych podujatiach obce bez ochromujúceho ostychu.
  - *Kultúrne povedomie:* Miera poznania miestnych zvykov (Fašiangy, Morena, Vianoce) a regionálnych remesiel primerane veku dieťaťa.
  - *Jemnú motoriku a estetické cítenie:* Trpezlivosť a zručnosť pri manipulácii s tradičnými materiálmi (hlina, cesto na medovníky, vlna) počas spoločných tvorivých dielní s rodičmi.

8 SYSTÉM PODPORY DETÍ V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

Naša materská škola dôsledne uplatňuje princíp, že cieľom edukačného prostredia je prispôsobiť sa každému dieťaťu tak, aby sa dieťa nemuselo mechanicky prispôsobovať materskej škole. Vzhľadom na špecifikum našej rodinnej jednotriedky zabezpečujeme, aby malo každé prijaté dieťa (nielen dieťa so ŠVVP) plnohodnotnú možnosť zapojiť sa do činností a učiť sa spôsobom i tempom, ktoré rešpektuje jeho individuálne osobitosti, rozvojové možnosti, zdravotný stav a rodinné zázemie.

Vlastný systém podpory detí realizujeme v nasledovných rovinách:

1. Pedagogická podpora detí v triede a včasné rozpoznávanie potrieb

Základom našej podpory je včasné rozpoznávanie individuálnych potrieb dieťaťa prostredníctvom priebežnej pedagogickej diagnostiky. Nízky počet detí v triede umožňuje učiteľkám detailne poznať silné stránky i limity každého dieťaťa.

- Vnútorná diferenciácia: Výchovno-vzdelávacie činnosti dôsledne diferencujeme. Úlohy upravujeme podľa aktuálnych možností detí – meníme náročnosť pomôcok, mieru asistencie učiteľky, dĺžku trvania aktivity a formu vyjadrenia (verbálna, neverbálna, pohybová, umelecká).
- Rovesnícka podpora: Heterogénna (vekovo zmiešaná) skupina slúži ako prirodzený inkluzívny nástroj, kde staršie či zručnejšie deti poskytujú prirodzenú podporu mladším alebo unaveným kamarátom.
- Prax:
    - využívanie obrázkového denného režimu,
    - piktogramy pravidiel triedy,
    - odstupňovanie náročnosti úloh,
    - individuálne vysvetlenie zadania,
    - práca vo dvojiciach alebo malých skupinách,
    - poskytovanie primeraného času na splnenie úlohy,
    - využívanie názorných pomôcok a manipulácie s predmetmi,
    - vytváranie príležitostí na zažívanie úspechu.

2. Individuálna podpora detí a externí odborníci

Keďže v materskej škole nepôsobí interný podporný tím ani odborní zamestnanci, individuálnu podporu konkrétnych detí zabezpečujeme prostredníctvom úzkej a systematickej spolupráce s

externými zariadeniami poradenstva a prevencie, predovšetkým s Centrom poradenstva a prevencie (CPP) v Prievidzi.

- Depistáže: Pravidelne v materskej škole organizujeme odborné depistáže zamerané na logopedický vývin detí a na posúdenie školskej zrelosti predškolákov. Na základe výsledkov depistáží a v úzkej koordinácii s CPP Prievidza následne uplatňujeme v triede odporúčania pre individuálny rozvoj konkrétnych detí.
- Spolupráca s rodičmi: Rodičov vnímame ako kľúčových partnerov v systéme podpory. Výsledky diagnostiky a odporúčania z depistáží s nimi citlivo konzultujeme a spoločne nastavujeme jednotný prístup v škole i v domácom prostredí.

3. Priaznivá klíma a preventívne opatrenia (Prevencia diskriminácie a segregácie)

Naša materská škola buduje bezpečnú, prijímajúce prostredie a atmosféru rodinnej spolupatričnosti, čím aktívne predchádzame akejkoľvek forme diskriminácie či segregácie. Škola cielene buduje rešpektujúce vzťahy a klímu prijímajúcu všetky deti – spoločné pravidlá spolužitia, aktivity podporujúce akceptáciu odlišností a vzájomnú pomoc. Dôsledne predchádzame akýmkoľvek formám diskriminácie a obzvlášť segregácii – deti sa neoddeľujú do osobitných skupín na základe pôvodu, zdravotného stavu, sociálneho zázemia ani iných znakov. Na podporu priaznivej klímy v triede stabilne implementujeme cielene zamerané preventívne programy a rozvíjajúce aktivity, ktoré plánujeme realizovať aj v budúcnosti:

- Preventívny program „Kozmo a jeho priatelia“: Prostredníctvom tohto zážitkového programu systematicky učíme deti rozpoznávať a odmietať nevhodné správanie, násilie a šikanu. Hravou formou u detí budujeme základy tolerancie, empatie, kooperácie a priateľstva k inakosti.
- Rozvoj emocionálnej inteligencie (Kniha „Srdcovka“): Prostredníctvom besied so spisovateľmi, zážitkového čítania a práce s literatúrou ako je kniha *Srdcovka* pomáhame deťom verbalizovať ich vlastné pocity, spracovávať emócie a rozvíjať zdravé prosociálne správanie.
- Komunitný život: Spoločné podujatia s rodičmi (tvorivé dielne, brigády na dvore) stierajú sociálne či ekonomické rozdiely v rodinnom zázemí, vďaka čomu sa každé dieťa a jeho rodina stávajú plnohodnotným členom školskej komunity.

9 STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VZDELÁVANIA

V podmienkach našej rodinnej jednotriedky nevnímame digitálnu transformáciu ako nákup tabletov na pasívne hranie hier, ale ako **zmysluplný, pedagogicky regulovaný most medzi**

prírodou, tradíciami a modernou dobou. Našou víziou je vychovať dieťa, ktoré ovláda základy digitálnej gramotnosti, no technológie využíva aktívne, tvorivo a s kritickým odstupom, pričom nestráca pevné spojenie s reálnym svetom.

V súlade s týmto prístupom stanovujeme pre našu materskú školu nasledovné ciele a opatrenia:

1. Ciele digitálnej transformácie (Čo chceme dosiahnuť)

- **Aktívne a objavujúce dieťa:** Transformovať využívanie technológií z pasívneho sledovania obrazovky na aktívne bádanie (napr. používanie digitálneho mikroskopu pri pokusoch so snehom, zachytávanie premien jesennej prírody detským fotoaparátom).
- **Rozvoj informatického myslenia bez obrazoviek:** Zaradiť do vzdelávania nedigitálne (unplugged) pomôcky a hry, ktoré rozvíjajú algoritmické myslenie, orientáciu v priestore a základy kódovania hravou formou na koberci (napr. programovateľné včielky Bee-Bot, hovoriace štipce).
- **Bezpečnosť a ochrana zdravia:** Dôsledne dbať na psychohygienu a časové limity (práca s digitálnou pomôckou u starších detí maximálne 10 – 15 minút v rámci edukačnej aktivity). Technológie nikdy nenahrádzajú pobyt vonku, voľnú hru ani sociálnu interakciu.

2. Implementácia v našich tematických celkoch (Príklady z praxe)

- **Enviro-rozmer (Adamko a Evička):** Deti na lúkach a pri potoku dokumentujú život okolo seba. Zachytené materiály následne analyzujeme na interaktívnej tabuli, čím spájame priamu skúsenosť s digitálnym spracovaním.
- **Tradičný rozmer (Ľudové tradície):** Využívanie audiotechniky na nácvik regionálneho folklóru a koledovania. Vytváranie digitálnych fotokroník zo spoločných tvorivých dielní s rodičmi, ktoré s deťmi spätne prezeráme a vyhodnocujeme.

3. Rozvoj kompetencií zamestnancov a spolupráca s rodinou

- **Profesijný rozvoj učiteliek:** Neustále sa vzdelávať v oblasti bezpečného používania technológií v materskej škole, kriticky vyberať licencovaný softvér a modelovať deťom zodpovedné digitálne správanie.
- **Osveta smerom k rodičom:** Prostredníctvom konzultácií a nástenieok poskytovať rodičom odborné rady o rizikách nadmerného vystavovania detí smartfónom a televízii v domácom prostredí.

4. Spôsob priebežného hodnotenia stratégie

Úspešnosť digitálnej transformácie budeme monitorovať a vyhodnocovať na pedagogických radách na konci školského roka prostredníctvom:

- Sledovania pokroku detí v oblasti základných digitálnych zručností a algoritmického myslenia.
- Reflexie učiteliek (ktoré digitálne nástroje sa v praxi ukázali ako prínosné a ktoré boli neefektívne).
- Inventarizácie a plánovaného dopĺňania moderných edukačných pomôcok (digitálnych aj nedigitálnych).

10 Záverečné ustanovenie

DEROGAČNÁ KLAUZULA

VYDANÍM TOHTO ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU SA RUŠÍ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM VYDANÝ DŇA 05.09. 2022.

NOVÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM NADOBÚDA PLATNOSŤ 01.09. 2026

.